

Utorak, 15. april 2008.
Svedok Tor Munkelien
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.05 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Imam jedno proceduralno pitanje o kom želim da porazgovaram sa stranama, a odnosi se na sledeće: 23. aprila, mi ne možemo zasedati u sudnici ujutro. Žalbenom veću je neophodna ova sudnica. Međutim, postoji mogućnost da zasedamo u popodnevним časovima i Pretresno veće želi da čuje da li postoje neke ozbiljne prepreke da zasedamo u popodnevним časovima a to je od 14.15 do 19.00 časova 23. aprila. Nema prigovora od strane Tužilaštva? A što se tiče Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, nema problema.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Nema problema.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću? Vidim da sva tri tima nemaju problema. Obaveštavam strane da ćemo 23. aprila zasedati posle podne. Da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Ja sam Edward Russo i zastupam Tužilaštvo. Spremni smo da pozovemo sledećeg svedoka. Međutim, koliko sam shvatio, Pretresno veće želi da se pozabavi proceduralnim pitanjima koja se odnose na dokumente obeležene u svrhu identifikacije, pre nego što pozovemo svedoka.

SUDIJA ORIE: Ne, nećemo sada pregledati spisak dokaznih predmeta obeleženih u svrhu identifikacije. Možda ćemo to učiniti nešto kasnije danas u zavisnosti od toga kako budemo napredovali. Ali nećemo taj spisak sada da razmatramo. Gospodine Russo, međutim, postoji jedna tačka koja se odnosi na zahtev po Pravilu 92ter, a odnosi se na izjavu svedoka. Osim toga, tu je i zahtev da se dokazni predmeti povezani sa svedokom dodaju na spisak po Pravilu 65ter. To su formulari za prikupljanje podataka i uputstvo za sprovođenje pregleda štete. Da li postoje neki prigovori na to?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Mislim da su i moje cenjene kolege razgovarale o prigovoru koji sam ja uložio i na neke od ovih drugih dokaznih predmeta.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Ali...

SUDIJA ORIE: Oh, onda sam ja pogrešno razumeo.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je to ono o čemu govori gospodin Russo.

SUDIJA ORIE: Da li govorite o spisku dokumenata označenih za identifikaciju koja još uvek nije raščišćena?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja jesam govorio o tom spisku, međutim, znam da Odbrana

SUDIJA ORIE: Dakle, sva zbrka je sada ostavljena po strani i sada svi znaju ko je šta o čemu govorio. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Želeo bih da nešto kažem o dva dokaza koja su dodata na spisak: to je dokument koji po Pravilu 65ter nosi broj 4777, pregled stanja u zoni odgovornosti i na to nemamo prigovor. E sad, kada je reč o sledećem dokumentu koji po Pravilu 65ter nosi broj 4778, tu imamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ja imam ERN oznaku u molbi. Nemam brojeve po Pravilu 65ter. Samo mi recite koja je to vrsta dokumenta. Sva su navedena u molbi.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, prvi dokument je uputstvo za sprovođenje istraživanja štete.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: I na taj dokument nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Da, to je jedan od novih. Drugi je formular za prikupljanje podataka. Ima li nekih problema s tim dokumentom?

ADVOKAT KEHOE: Da, formular za prikupljanje podataka, časni Sude, jer jednostavno, to nije evidencija koju je vodio ovaj konkretni svedok. Koliko sam ja shvatio, ove podatke je zabeležio neko drugi, i da je ovo samo jedan od niza dokumenata i nema osnova da se ovaj dokument predočava ovom svedoku.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li imate još nešto da iznesete?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ukoliko se vratimo na spisak po Pravilu 65ter, dokument koji je opisan kao sažetak kršenja ljudskih prava iz komande Sektora Jug, prvi u nizu dokumenata je izveštaj o situaciji je od 7. avgusta 1995. godine i to jednostavno nije formular Ujedinjenih nacija. To je nešto što je izvađeno iz jednog niza izveštaja o situaciji, tako da nema razloga da se predočava ovom konkretnom svedoku, i mi na osnovu toga ulažemo prigovor.

SUDIJA ORIE: Ali deo onoga što je radio svedok nalazi se u izveštaju, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: Deo, da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Tako da je u toj meri povezano.

ADVOKAT KEHOE: Tako da u toj meri jeste delimično povezano sa svedokom. Poslednji dokaz na koji ulažemo prigovor u ovom trenutku je dokument koji je naveden u spisku i sadrži podatke o stanovništvu koje je ostalo u Sektoru Jug i o uništenim kućama dan posle *Operacije Oluja*, 4. ... od 4. oktobra 1995. godine. Još jednom, nije reč o dokumentu koji je sastavio ovaj svedok, već jedan drugi svedok koji se nalazi na spisku svedoka Tužilaštva. Dakle, što se tiče ovog konkretnog dokumenta, a to je potpisao na dnu stranice ovaj drugi svedok, gospodin Anttila, mi ne vidimo kakve veze ovaj svedok ima sa ovim dokumentom, iako ću se složiti ...

SUDIJA ORIE: Dobro, imamo dva pitanja. Prvo pitanje je da li on treba da se nalazi na spisku po Pravilu 65ter, i drugo pitanje je da li treba da se uvede u spis preko ovog svedoka? Vi sada govorite o ovom dokumentu gde imamo dugačak spisak stanovništva?

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Da. Pošto smo bacili pogled na ovo, i pitamo se sledeće; zar ovaj dokumenta ne daje bar neke indikacije da čak i u selima gde nema Srba, gde oni nisu živeli, da je ipak veliki broj kuća uništen? Da li je to informacija koju radije ne biste uključili u ovaj slučaj?

ADVOKAT KEHOE: Ne, gospodine sudijo, ja sam potpuno svestan da je to nešto što se dogodilo. Moje pitanje u vezi sa tim dokumentom je tačnost te informacije, i iskreno, časni Sude, da vam kažem, mi ćemo dokazati to, da su brojevi naduvani. Dakle, jedini način da se izađe iz tih prenaduvanih brojeva ...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: ... jeste da prođemo kroz te brojeve sa ljudima koji su ih sačinili zajedno sa dokumentima kao što je onaj dokument od jedne stranice o kom smo razgovarali prethodno - koji predstavlja obrazac za prikupljanje podataka.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Ja neću ...

SUDIJA ORIE: Samo se pitam, na primer, na ovoj jednoj stranici vidimo da je bilo otprilike 130 pripadnika srpskog stanovništva, a veruje se da je šteta nastala usled *Operacije Oluja* obuhvatila 207 kuća.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To znači da čak i ako ... ako pretpostavimo da je jedan Srbin živeo u jednoj kući, što možda nije baš realno, čak i tada, osim oštećenja srpskih kuća i srpskih domaćinstava, bilo je, takođe, značajnih oštećenja na drugim domaćinstvima. Da li je to informacija koju želite da isključite u ovom trenutku iz tog predmeta?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, mislim da to treba da se radi sa odgovarajućim svedokom, sa gospodinom Anttilom. Mislim da je on taj koji je prikupio ove podatke. Ali ...

SUDIJA ORIE: Videćemo šta svedok može da doda. To je samo ... dakle, vi se ne suprotstavljate tome da se dokument doda spisku po Pravilu 65ter umesto da ga uvrstimo u spis preko ovog svedoka?

ADVOKAT KEHOE: Apsolutno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Međutim, molba glasi da se nađe na spisku po Pravilu 65ter?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro. Onda ćemo da vidimo kako ćemo da postupimo sa ovim dokumentom. Ukoliko se predoči svedoku, videćemo šta svedok može da kaže u vezi sa tim. Ukoliko ovaj svedok nije odgovarajući da se preko njega usvoji dokument u spis, svejedno, može da se predloži na usvajanje. Postoji mogućnost da se usvoji u spis nezavisno od bilo kog svedoka ili posredstvom nekih drugih svedoka. To ćemo još da vidimo. Na kraju krajeva, da li sam vas ja dobro shvatio da se vi molbi Tužilaštva ne suprotstavljate u tom smislu da se dokument doda na spisak po Pravilu 65ter, nego ne želite da se ovaj dokument uvrsti u spis preko ovog svedoka?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Russo, da li imate nešto da kažete o ovom pitanju?

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući, hvala, časni Sude. Razumem prigovor o prihvatljivosti dokumenata u vezi ovog svedoka. Ja ću blagovremeno da odgovorim. Nisam siguran da li Pretresno veće želi da se sada bavimo tim konkretnim prigovorom. Izgleda kao da je

SUDIJA ORIE: Ne, u ovom trenutku mislim da se bavimo molbom Tužilaštva da se izjave po Pravilu 92ter usvoje u spis i da se ova dva dokumenta dodaju na spisak po Pravilu 65ter, jer se čini da protiv ovog poslednjeg nema prigovora. Tako, dakle ...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Odobrava se zahtev za dodavanje dva dokumenta na spisak po Pravilu 65ter, tačnije, to su: formular za prikupljanje podataka i uputstvo za sprovođenje istraživanja štete. Ova dva dokumenta nose ERN brojeve kao što smo ih pronašli na stranici zapisnika 7647. Gospodin Ruso, da li ste spremni da pozovete vašeg sledećeg svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, gospodine predsedavajući. Tužilaštvo poziva svedoka 168, Tora Munkeliena.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine poslužitelju, molim vas, dopratite svedoka u sudnicu.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Na osnovu pretpostavke da će svedok, kako je predviđeno, potvrditi izjavu po Pravilu 92ter, da li ima bilo kakvih prigovora da se izjava usvoji po Pravilu 92ter?

ADVOKAT KEHOE: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, imate li prigovor?

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude, nema prigovora od strane Odbrane gospodina Čermaka.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Dobro jutro, gospodine Munkelien.

SVEDOK MUNKELIEN: Dobro jutro.

SUDIJA ORIE: Pre nego što date iskaz u ovoj sudnici, prema Pravilniku o postupku i dokazima, morate da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Molim vas da ustanete i date svečanu izjavu. Tekst izjave predaće vam poslužitelj.

SVEDOK MUNKELIEN: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Izvolite, sedite. Gospodine Munkelien, pretpostavljam da dovoljno vladate engleskim jezikom da bi ste na engleskom svedočili?

SVEDOK MUNKELIEN: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Ukoliko osetite da imate bilo kakvih poteškoća u vezi sa engleskim jezikom, naročito kada govore neke osobe kojima to nije materinji jezik, molim vas, recite nam. Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Hvala, časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da za zapisnik kažete svoje puno ime i prezime?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Zovem se Tor Munkelien.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate da ste dali kancelariji Tužilaštva dve izjave; jednu 18. decembra 1995. godine i drugu 10. januara 2008. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želeo bih da svedoku predočim štampanu verziju izjave, ako je to moguće?

SUDIJA ORIE: Da, to je moguće. Istovremeno ćemo ove izjave staviti na ekran. Molim vas da kažete sekretaru brojeve po Pravilu 65ter.

TUŽILAC RUSSO: Da, gospodine predsedavajući. To je izjava svedoka od 18. decembra 1995. godine koja po Pravilu 65ter nosi broj 4774, i izjava svedoka od 10. januara 2008. godine po Pravilu 65ter, koja nosi broj 4775.

SUDIJA ORIE: U redu. Hajde da počnemo sa prvom izjavom svedoka od 18. decembra 1995. godine.

TUŽILAC RUSSO: Da li možemo da dobijemo broj označen za identifikaciju?

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, to će biti ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P60 označen za identifikaciju.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: U redu. I pošto čujem da nema prigovora na izjavu po Pravilu 92ter, dokazni predmet Tužilaštva broj P60 prima se u spis, nakon ... pod uslovom da svedok potvrdi svoju izjavu u skladu sa Pravilom 92ter.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Takođe bih želeo da dobijemo oznaku za identifikaciju i za izjavu od 10. januara 2008. godine.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P61 označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala. Sada na ekranu imamo dokazni predmet Tužilaštva broj P60. Prvo ćemo da se bavimo tom izjavom a onda ćemo nastaviti sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P61.

TUŽILAC RUSSO: Naravno. Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas pogledajte izjavu na ekranu i recite nam da li je to izjava koju ste dali 18. decembra 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste imali priliku da je ponovo pogledate pre nego što ste danas došli u sudnicu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su informacije koje su sadržane u izjavi tačne po vašem najboljem znanju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ova izjava tačno odražava ono što ste izjavili o temama koje se u njoj obrađuju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ako ...

prevodioci: Molimo govornike da zbog prevoda prave pauze između pitanja i odgovora.

TUŽILAC RUSSO: U redu. Izvinjavam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ukoliko bismo vas danas ispitivali u vezi sa ovim istim temama, da li bi vaši odgovori bili isti?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, bili bi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da pređemo sada na vašu izjavu od 10. januara 2008. godine ...

SUDIJA ORIE: Sada sam ustanovio da je svedok potvrdio svoju izjavu, i dokazni predmet Tužilaštva broj P60 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

SUDIJA ORIE: Molim da se dokazni predmet Tužilaštva broj P61 prikaže na ekranima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, ako pogledate ovu izjavu na ekranu, da li je to izjava koju ste dali Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju 10. januara 2008. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ova izjava tačno odražava ono što ste izjavili o temama koje se u njoj obrađuju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je ona tačna po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačna je.

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavite, gospodine Ruso, gledajući moje papire, vidim neku vrstu naslovne strane gde stoji *Izjava svedoka* broj 7643, to se odnosi na gospodina Munkeliena. Onda imamo sličnu, takođe nepotpisanu *Izjavu svedoka* broj 7642, koja se odnosi na gospodina Anttilu. Onda imamo sadržaj izjave pod brojem 7641. A onda u 7640, imamo potvrdu svedoka koju je, očigledno, potpisao gospodin Anttila, ali sam očekivao da postoji ista takva potvrda svedoka i za gospodina Munkeliena.

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. To je tačno. Kao što možete da vidite, potpis gospodina Munkeliena pojavljuje se u samoj dobrovoljnoj izjavi.

SUDIJA ORIE: Isto važi i za gospodina Anttilu?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Potpis.

TUŽILAC RUSSO: A u dodatnoj izjavi od 10. januara 2008. godine gospodin Munkelien pominje ovu izjavu i samim tim je on usvaja i priznaje u svojoj narednoj izjavi.

SUDIJA ORIE: Dobro. U redu. Time se objašnjava zašto imamo samo jednu potvrdu svedoka. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su podaci koji su sadržani u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P61 tačni po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ukoliko bismo vas danas ispitivali u vezi sa ovim istim temama, da li bi vaši odgovori bili isti?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, bili bi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Pošto sam čuo potvrdu izjave, dokazni predmet Tužilaštva broj P61 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO: Ako bih mogao, gospodine predsedavajući, i časni Sude, molio bih da se dokazni predmeti unapred označe za identifikaciju kako bismo mogli da idemo sa ispitivanjem malo efikasnije.

SUDIJA ORIE: Da. Ali onda ćete morati da navedete brojeve po Pravilu 65ter Sekretarijatu.

TUŽILAC RUSSO: Da. Hvala, časni Sude. Prvo imamo fotografiju Knina snimljenu iz vazduha po Pravilu 65ter nosi broj 4769.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine sekretare, koji će to biti ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P62, označen za identifikaciju.

TUŽILAC RUSSO: Sledeći dokazni predmet je nalog da se sprovede istraživanje štete koji po Pravilu 65ter i nosi broj 4777.

SUDIJA ORIE: To je jedan dokument koji je dodat u spisak, i mislim da na uputstvo nije uložena bilo kakav prigovor da se uvodi preko ovog svedoka, tako da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P63, pretpostavljam, gospodine sekretare?

sekretar: Da, časni Sude. Tako je. To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P63, označen za identifikaciju.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Sledeći dokument nosi naslov "Privremena procena štete prouzrokovana operacijama Hrvatske vojske" koji je po Pravilu 65ter i nosi broj 4709.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, to će biti ...

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P64, označen za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RUSSO: Sledeći dokument, časni Sude, je formular za prikupljanje podataka. Koliko sam shvatio, na to postoji prigovor. Ovaj dokument po Pravilu 65ter nosi broj 4778.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, to će postati ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P65, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Sledeći dokument, to je dokument o podacima o stanovništvu koje je ostalo u Sektoru Jug i o uništenim kućama posle *Operacije Oluja* od 4. do 10. avgusta 1995. godine koji na spisku po Pravilu 65ter nosi broj 4745.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P66, označen za identifikaciju, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Sledeći dokument nosi naslov "Kršenje ljudskih prava od početka Operacije Oluja, od 6. do 27. avgusta 1995. godine" i na spisku po Pravilu 65ter nosi broj 2134.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P67, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Sledeći dokument pod naslovom "Rezime vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, štaba Sektora Jug o kršenju ljudskih prava". To je dnevni izveštaj o situacija koji na spisku po Pravilu 65ter nosi broj 4190.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P68, označen za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: I poslednji dokument, časni Sude, to su fotografije preminule Save Babić koje na spisku po Pravilu 65ter nose broj 159.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P69, označen za identifikaciju, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Časni Sude, kada je reč o onim dokaznim predmetima za koje ne postoje prigovori, predlažem njihovo usvajanje u spis na osnovu izjava po Pravilu 92ter koje su sada ušle u spis. To bi bili dokazni predmeti Tužilaštva: P62, P63, P64, P67 i P69.

SUDIJA ORIE: Da li smo dobro shvatili da ovi dokumenti idu uz izjavu po Pravilu 92ter i da na njih nema prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Nisam u potpunosti uspeo da pratim redosled, časni Sude i sad pokušavam da utvrdim koji su ovo dokumenti.

SUDIJA ORIE: Da. To bi značilo da još uvek nema zahteva da se usvoje u spis dokazni predmeti Tužilaštva P65, P66 i P68.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Ovo su ti dokumenti.

SUDIJA ORIE: U redu. A uz izjavu po Pravilu 92ter dokazni predmet Tužilaštva: P62, P63, P64, P67 i P69 primljeni su u spis. A odluka o ostalim dokaznim predmetima tek treba da bude donesena. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Časni Sude, uz vašu dozvolu sada bih pročitao kratak sadržaj izjava po Pravilu 92ter, koje su sada u spisu. Hvala vam. Gospodin Munkelien bio je vojni posmatrač Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug od 14. avgusta do 1. decembra 1995. godine. On je bio dodeljen timu Podkonje koji je posle *Operacije Oluja* preimenovan u tim Knin. Deo odgovornosti u svojstvu vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija posle *Operacije Oluja* bio je da podnosi izveštaje o kršenju ljudskih prava u Sektoru Jug. Zajedno sa svojim kolegama, vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija, gospodin Munkelien sprovodio je svakodnevne patrole širom

područja odgovornosti njegovog tima, i podnosio je izveštaj o tome šta je uočio o kršenju ljudskih prava koja su počinjena nad srpskim civilima koji su ostali posle *Operacije Oluja* u tom području. Kršenja ljudskih prava kojima je gospodin Munkelien bio očevidac bila su ubistva starijih civila, rasprostranjeno spaljivanje i pljačkanje mnogih sela i zaseoka, kao i ubijanje stoke. U nekim slučajevima, gospodin Munkelien bio je očevidac pljačke i razaranja od strane pojedinih hrvatskih vojnika kao i civila. Tokom nekih od ovih patrola, gospodin Munkelien i njegov kolega, vojni posmatrač Ujedinjenih nacija doživeli su ograničenje slobode kretanja od strane hrvatskih vojnika ili civilne policije uspostavljanjem kontrolnih punktova na glavnim putevima koji vode u Knin. Gospodin Munkelien učestvovao u sveobuhvatnom istraživanju koje je sprovedeno u svim timovima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug, kako bi se procenila pričinjena šteta na civilnim kućama u preko 400 sela tokom i posle *Operacije Oluja*. Takođe je učestvovao u proceni štete na civilnim kućama izazvanoj granatiranjem u Kninu i sproveo analizu kratera od šest udara granata iz višecevnog bacača raketa kalibra 128 milimetara u stambenom području Knina. Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, zamolio bih vas da pogledate svoju prvu izjavu, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P60. U toj izjavi govorite o analizi kratera koju ste obavili vi i Kari Anttila, drugi vojni posmatrač Ujedinjenih nacija 17. avgusta 1995 godine. Molim vas da objasnite Pretresnom veću kako ste dobili taj zadatak da izvršite analizu tog kratera?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: S obzirom da smo mi bili tim Knin ili tim Podkonje, bili smo deo štaba Sektora Jug, mi smo dobili zadatak od višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, u to vreme to je bio potpukovnik Steinar Hjertnes, koji je rekao: "Izađite, uradite analizu i vratite se nazad u Sektor Jug i obavestite me."

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U vašoj izjavi kažete da ste pronašli šest mesta udara od višecevnog raketnog bacača, kalibra 128 milimetara u stambenom delu, otprilike 350 metara udaljeno od severne kasarne?

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete fotografiju Knina iz vazduha. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P62.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, zamolio bih za pomoć sudskog poslužitelja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, kada se dokazni predmet Tužilaštva broj P62 pojavi na ekranu, zamoliću vas da nam locirate područje gde ste sproveli tu analizu kratera, da to zaokružite i obeležite slovom A.

SUDIJA ORIE: Podsetili su me na boje. Oznake napravljene na zahtev Tužilaštva biće...

TUŽILAC RUSSO: Crvene boje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...crvenim označene. Da. Dakle, trebalo bi dati crvenu olovku ... da li je to dovoljno zumirano da svedok može da obeleži ... jer jednom kad se oznaka unese, dalje zumiranje nije moguće.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ću od svedoka tražiti da označi nekoliko područja u Kninu, tako verujem da je ovo dobra razmera.

SUDIJA ORIE: U redu. Svedok je, evo, već uneo oznaku.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da pored kruga stavite slovo A.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, izvolite.

ADVOKAT KEHOE: Ne želim da prekidam, časni Sude, ali samo jedno razjašnjenje. Pitao sam zastupnika prošle nedelje u nekoliko navrata koja područja će obeležavati svedok, i bio sam obavešten o ovoj lokaciji, ali nisam bio informisan o bilo kojoj drugoj lokaciji koja će biti obeležena.

SUDIJA ORIE: Ne znamo šta će svedok da obeležava, on će možda obeležiti mesto gde je bio garnizon ili nešto slično, ali mi sada pričamo o obeležavanju ... ova prva oznaka označava mesto udara rakete. Da. Da li su ostali bili drugačiji, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo da čujemo od vas. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, da stvari budu sasvim jasne, kada govorimo o udaljenosti 350 metara severne kasarne od najbližeg mesta udara, kao što je navedeno u prvoj izjavi, da li ste vi to računali od centra severne kasarne ili od neke druge tačke?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mi smo merili od ograde severne kasarne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću otprilike koliko je bio najdalji udar od ograde severne kasarne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Najdalji 500 metara, najbliži 350 metara.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dakle, u vašoj prvoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P60, vi ste ocenili da oružje, kao što je višecevni bacač raketa ne treba da se koriste u oblastima gde se civilno stanovništvo može dovesti u opasnost. Molim vas da objasnite osnov za vašu ocenu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačnost ovih raketnih sistema zbog činjenice kada se iz njih ispaljuje raketa i da je turbulencija nestabilna i da nije dobro oružje da se koristiti protiv konkretnih ciljeva. To je više oružje za dejstvovanje po područjima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. U toj izjavi, takođe, procenjujete kakvo je bilo vreme udara i uticaji na osnovu vidljive fragmentacije na objektima u neposrednoj blizini, kao što su vozila i zgrade. Možete li da opišete Pretresnom veću na šta ste mislili kada kažete "fragmentacija"?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To znači da su to šrapneli, delovi rakete kojima je pogođena zgrada i automobili na tom mestu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kažite Pretresnom veću koja vrsta zgrada je bila oštećena šrapnelima?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Kuće u kojima su živeli ljudi na tom mestu.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, časni Sude, izvinjavam se, nisam mislio da sudski poslužitelj celo vreme stoji pored svedoka. Imam još nekoliko pitanja pre nego što ću ga zamoliti da ponovo označavamo na fotografiji

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, zamoliću svedoka da pogleda druge dokumente u međuvremenu. Ne znam da li ova fotografija može da se sačuva i da li možemo da napravimo dodatne oznake na njoj?

SUDIJA ORIE: Ne, ovo se mora sada zapamtiti i sačuvati. Postoji mogućnost da će ova fotografija da dobije broj, a kasnije može ponovo da se stavi na ekran, i ponovo dodatno obeležava, ali ona ne može biti sačuvana pod istim brojem. Prema tome, ako postoji mogućnost da se završi obeležavanje ovog dokumenta, to bi bilo najbolje. Ako ne, mi ćemo pronaći rešenje za to.

TUŽILAC RUSSO: Pa, bilo bi najjednostavnije da sada krenem na različite delove izjave svedoka kako bi se kompletirale sve oznake na ovom dokaznom predmetu.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Pronaćićemo neku tehničku soluciju. A vi, molim vas, nastavite kao što ste nameravali.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, govorim o vašoj drugoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P61, paragraf 16, gde govorite o uputstvu da se sprovede pregled štete.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim da prikažete dokazni predmet Tužilaštva P63.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, ovaj obeleženi dokument biće sačuvan pod brojem ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P70, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, da li prepoznajete ovaj dokazni predmet Tužilaštva broj P63?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, da li možete da kažete Pretresnom veću šta je to?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je naređenje svim timovima u Sektoru Jug da izađu na teren i izveste o šteti na objektima nakon *Operacije Oluja*, što znači: koji nisu oštećeni, koji imaju manju štetu, koji su opljačkani, sa razbijenim prozorima i vratima i koji su pretrpeli totalnu štetu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste učestvovali u pregledu štete kako je naređeno u ovom dokumentu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, konkretno, da li ste vi vršili procenu u Kninu na osnovu ovog uputstva, 17. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I koju vrstu štete ste tražili u tim procenama?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mi smo tražili štete na kućama, kako bismo napravili klasifikaciju oštećenja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su i drugi članovi vašeg tima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija učestvovali tog popodneva u proceni štete?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je vaš tim izvestio o svojim nalazima procene štete tog dana?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam siguran da li datum izveštaja o situacija nosi baš taj konkretni datum. Nisam siguran da li smo izvestili 17. ili 18. avgusta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A kako je izvešteno o nalazu štete?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: O šteti je izvešteno u dnevnim izveštajima o situaciji, bilo u posebnom prilogu. Pretpostavljam, s obzirom da je ovo konkretno naređenje, da je o tome izvešteno u posebnom izveštaju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate kome je dat izveštaj?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pretpostavljam, direktno višem vojnom posmatraču u štabu Sektora Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Molim vas da pogledate vašu drugu izjavu, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P61, u paragrafima 40 i 41, gde govorite o izveštaju višeg vojnog posmatrača, gospodina Steinar Hjertnesa pod naslovom "Privremena procena štete prouzrokovane u Kninu od strane Hrvatske Vojske od 4. do 6. avgusta 1995. godine."

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam prikažete na ekranu privremenu procenu, to je P64. Izvinjavam se, časni Sude, ali da uštedim malo vremena, dao sam svedoku njegove izjave na papiru, kako bi mogao da prati paragrafe u svojim izjavama, a ja ću jednostavno da kažem koji dokumenti moraju da se pokažu na ekranu, kako bismo uštedeli malo vremena, ako je to u redu.

SUDIJA ORIE: Ako nema prigovora, nama je to u redu.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako pogledamo, gospodine Munkelien, dokazni predmet Tužilaštva broj P64, da li je to dokument koji vi spominjete u paragrafima 40 i 41 vaše druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je dokument koji je napisan nakon našeg izveštaja, da. I to je onda Sektor Jug prosledio.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li je to dokument koji spominjete u paragrafima 40 i 41 vaše druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. To je, znači, rezultat procena štete koju je sproveo vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija 17. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Voleo bih da malo porazgovaramo o tome kako je sprovedena ta privremena procena štete. U 41. paragrafu svoje druge izjave, vi kažete da se ova privremena procena ne može smatrati kao tačan opis, s obzirom da su podaci prikupljeni za samo nekoliko časova, 17. avgusta 1995. godine. Molim vas da objasnite Pretresnom veću kako je tačno vaš tim je sproveo ovu privremenu procenu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Dobili smo zadatak i obično smo bili podeljeni u timove, a onda bismo se provezli tim područjem Knina i gledali zgrade, ali

imajući u vidu vreme i potrebu da se vratimo i podnesemo izveštaj, to je bio manje-više jedan opšti pregled grada Knina u to vreme.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Takođe u 41. paragrafu kažete da je ovaj pregled jedna brza procena i da ste pogledali samo neke delove Knina?

TUŽILAC RUSSO: Molim gospodina sekretara da nam ponovo predoči fotografiju iz vazduha.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P70.

TUŽILAC RUSSO: Ako bih mogao još jednom, časni Sude, da zatražim pomoć sudskog poslužitelja i zamolio bih gospodina Munkelienu da zaokruži područja u kojima je njegov tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija pregledao štetu od granatiranja tokom onih nekoliko časova 17. avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, izvolite?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je upravo ono o čemu sam govorio. Mislim, mi smo pokušali da utvrdimo o kojim ćemo to još dodatnim oštećenjima da govorimo, kako bismo to mogli da istražimo. Ja sam zatražio da čujem o kojim će on to štetama da govori, i dobio sam indikaciju samo za područje označeno slovom A.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Da. Časni Sude. shvatio sam, i izvinjavam se ako je došlo do nesporazuma, da je Odbrana zainteresovana za konkretno lociranje gde je nastala šteta od kratera. Mislim da je prilično jasno iz izjave da će Pretresno veće a svakako i Odbrana želiti da znaju gde je tačno tim Podkonje tražio štetu od granatiranja tog dana. Nisam shvatio da će to pitanje da bude sporno, jer će svedok to da identifikuje pred Pretresnim većem.

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, uz dužno poštovanje prema tužiocu, zone u kojima je svedok tražio štete od granatiranja se ne nalaze u njegovoj izjavi, gde bih mogao da pratim područja o kojima on govori. Uz sve dužno poštovanje prema svedoku, to nije uključeno u izjavu svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, što se mene tiče u redu je, ako ...

SUDIJA ORIE: Vaše objašnjenje je da je u pitanju samo nesporazum?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mislim da je tako.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle ...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, prigovor se odbija. Sada imamo informacije vrlo uopštene prirode, i ako sada to ostavimo tako, možemo propustiti priliku. Ako u isto vreme gospodin Ruso bude imao nove elemente za koje bi bilo potrebno više vremena da se pripremite za unakrsno ispitivanje ili za dodatno istraživanje, možete zatražiti dodatno vreme. U redu? Molim vas da nastavite gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da zaokružite područja gde je vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija pretraživao štete nastale od granatiranja 17. avgusta 1995. godine.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: *(svedok obeležava)* Mislim da je to ovde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Zamolio bih da se i ova fotografija sačuva, časni Sude, i zamoliću da se unese nakon još dva dokumenta.

SUDIJA ORIE: To je u redu, ali onda nam treba neko slovo ili da dobijemo neki broj, neke oznake, inače ćemo u kasnijoj fazi biti zbunjeni.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, u tom slučaju ja bih predložio da svedok pored svakog od tih krugova napiše PA [provisional assessment] - privremena procena.

SUDIJA ORIE: Molim vas uradite to, gospodine Munkelien.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

SUDIJA ORIE: Ova ... privremena, ova nova verzija obeležene karte zameniće dokazni predmet Tužilaštva broj P70, koja je sačuvana prethodno, a onda će se taj postupak ponoviti, kako ja razumem. Znači, sada, dakle, ova karta sa četiri oznake zamenjuje kartu u P70. Molimo vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A sada da ponovo pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P64, to je privremena procena štete. Molim vas, pogledajte konkretno drugi paragraf tog izveštaja, gospodine Munkelien, gde stoji: "Šteta prouzrokovana granatiranjem na civilnim objektima koncentrisana je u neposrednoj blizini vojnih

ciljeva. Samo nekoliko (3-5) udara primećeni su u ostalim urbanim sredinama." Da li se sećate, gospodine Munkelien, u okviru vaše procene štete tog popodneva, 17. avgusta 1995. godine, da li ste dobili uputstva da se izmeri rastojanje između bilo koje štete koje ste pronašli i bilo kojih vojnih ciljeva u području?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne mogu da se setim, osim jednog koje smo napravili kada smo radili analizu kratera.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Razumem. Ali da bude jasnije, to je drugačiji pregled procene štete nego ovaj o kom sada govorimo. Da li je to tačno?

ADVOKAT KEHOE: Prigovor. Molim gospodina Russoa da ne navodi svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine Munkelien, da li je analiza kratera različita od procene štete o kojoj sada govorimo?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO: Molim ponovo dokazni predmet Tužilaštva broj P63.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, pogledate ponovo ovaj dokument i recite mi kada čitate ovaj dokument, da li tu postoji nešto što vas upućuje da prikupite informacije o blizini bilo kog oštećenja od vojnih ciljeva?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. U vreme dok ste sprovodili taj privremeni pregled štete 17. avgusta, šta su prema vašem shvatanju bili vojni ciljevi u Kninu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Po mom shvatanju vojni ciljevi su bili ono mesto gde su sada zgrade Ujedinjenih nacija, to znači: južna kasarna, severna kasarna i tvrđava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim ponovo sudskog poslužitelja da nam pokaže dokazni predmet Tužilaštva P70.

SUDIJA ORIE: Gospodine poslužitelju, molim vas da pomognete.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da sada zaokružite ona mesta koja su po vašem shvatanju bila vojni ciljevi u to vreme i da ih označite slovima MT [military target] - vojna meta.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, završio sam sa označavanjem fotografije iz vazduha i možemo da je zadržimo kao dokazni predmet Tužilaštva P70.

SUDIJA ORIE: Da li to znači da ovo što je označeno sasvim na desnoj strani sa MT da su to objekti Ujedinjenih nacija, u sredini sa MT tvrđava, a na levoj strani sa MT je severna kasarna?

SVEDOK MUNKELIEN: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite. Gospodine sekretare, znači, ovo novo što je označeno ... oh, nestalo je ... možemo li ponovo da vidimo na ekranima dokazni predmet Tužilaštva P70? Dakle, dokazni predmet Tužilaštva P70 sa sedam oznaka zamenjuje prethodni dokazni predmet Tužilaštva broj P70 sa četiri oznake.

sekretar: Da, časni Sude. Sačuvali smo sve oznake na fotografiji iz vazduha kao dokazni predmet Tužilaštva broj P70.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući, hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, na osnovu čega ste vi zaključili da su to vojni ciljevi u Kninu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, to je bazirano na kratkim uputstvima koja sam dobio u timu kada sam stigao sredinom avgusta 1995. godine

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da budemo sasvim jasni, čiji su to bili vojni objekti prema vašem shvatanju?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To su bili garnizoni bivše Republike Srpske Krajine sada zauzeti od vojnika Hrvatske vojske.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pre nego što ste izvršili procenu štete u Kninu 17. avgusta 1995. godine, da li vam je ikada rečeno koje je sve zgrade ili objekte koristila srpska vojska pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, koliko sada mogu da se setim.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kada ste prvi put videli izveštaj o proceni štete koji smo upravo gledali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To mi je prvi put pokazano 10. januara ove godine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A u vašoj drugoj izjavi u 41. paragrafu kažete da su kasnije patrole koje je sproveo vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija pronašle još

više oštećenja od granatiranja nego kao što je izvešteno 17. avgusta 1995. godine. Da li možete da kažete da li su te informacije o dodatnoj šteti od granatiranja u Kninu prenesene i vašem višem vojnom posmatraču?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Sve ovo što smo otkrili a što se spominje u 41. paragrafu stavljeno je u dnevne izveštaje o situaciji i to je poslato višim vlastima, što znači, višoj komandi Sektora Jug, tako da je viši vojni posmatrač znao za to.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I možete li nam reći da li ste ikada videli dodatni izveštaj gospodina Hjertnesa u kom stoji da je naknadno utvrđeno da su rezultati ove privremene procene netačni?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Govorili smo o pregledu štete od granatiranja u Kninu. Hteo bih da sada pogledate kompletnu procenu štete koju je gospodin Hjertnes naredio 17. avgusta.

TUŽILAC RUSSO: Ako bismo mogli još jednom da pogledamo uputstvo za sprovođenje procene štete. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P63.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, rekli ste ranije da ste učestvovali u istraživanju štete koje se nalaže ovim dokumentom. Molim vas, da li možete da objasnite Sudu koliko je trebalo vremena za punu procenu štete?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da li možete da ponovite pitanje?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da. Koliko je dugo trebalo vremena da se sprovede puna procena štete?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Puna procena je ona koja je obavljena tog dana, pretpostavljam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ne. Mislim na širi pregled štete u celoj vašoj zoni odgovornosti?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, to se nastavilo sve vreme dok smo bili u Kninu. Dok god smo patrolirali, sve dok ja nisam otišao u decembru.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, da li možete da objasnite Pretresnom veću kako ste tačno vi i vaše kolege, vojni posmatrači, prikupljali informacije u skladu sa ovim uputstvom?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Obično na sastanku tima popodne ili ujutro, bili bismo podeljeni u različite oblasti i onda bismo vršili obilazak okolo automobilima, dva vojna posmatrača Ujedinjenih nacija u svakom automobilu, a ako nismo imali dovoljno automobila, onda čak više vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u svakom, i na kraju dana izveštavali smo, i to prvo radio vezom, što je činio radio-vezista koji se nalazio u timu sve vreme, ili u pisanoj izjavi, i to je onda zajedno sastavljeno i predato višoj komandi kao timski dnevni izveštaj o situaciji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A kako ste tačno obeležili štetu koju ste videli?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mi bismo sve stavili u izveštaj o situaciji i mislim da smo pokrivali većinu oblasti. Prošli smo čitavim tim područjem u vreme dok sam ja bio tamo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Razumeo sam da su te informacije završile u izveštaju o situaciji. Ono što pokušavam da utvrdim jeste šta ste tačno radili kada ste bili u patroli. Kako ste tačno evidentirali tu štetu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To smo beležili na papiru po posebnom obrascu za izveštavanje, i to je deo koji je bio u prilogu dnevnog izveštaja o situaciji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu.

TUŽILAC RUSSO: A sada molim obrazac za prikupljanje podataka, što je označeno za identifikaciju kao dokazni predmet Tužilaštva P65.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, dozvolite mi da vas uputim na 14. paragraf vaše druge izjave gde se pominje taj obrazac za prikupljanje podataka kojim su se služili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija prilikom procene štete. Ja ću vas zamoliti da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P65 koji je sada na ekranu i molim vas recite Pretresnom veću da li je to vrsta obrasca koji ste koristili a koji pominjete u 14. paragrafu vaše druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Kao što se kaže na vrhu, u odeljenju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija za ljudska prava, mi smo koristili ovaj formular za izveštavanje o štetama, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da bude jasno, vi se niste koristili tačno ovakvim obrascem, je li tako? Znači ... izvinjavam se, ono što želim da kažem jeste da oznake koje su upisane u ovom konkretnom formularu o šteti i lokacijama, da ih niste vi uneli svojim rukom, je li to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To nije moj rukopis, ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molio bih da se usvoji u spis obrazac za prikupljanje podataka o šteti, dokazni predmet Tužilaštva broj P65.

SUDIJA ORIE: Kako bismo ustanovili da je to vrsta obrasca koja je korišćena ili zbog vrste sadržine koja je ovde uneta u obrazac?

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude. Jednostavno da pokažemo da je to vrsta obrasca u kojima su evidentirane prikupljene informacije, a ne zbog tačnosti podataka koji se ovde navode.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, ukoliko govorimo o praznom obrascu ... Mislim, nemam prigovor, generalno govoreći. Ulažem prigovor na podatke koji su ovde uneti, kao što sam to prvobitno i rekao.

SUDIJA ORIE: Pa, u stvari, ono što bi moglo da se uradi, gospodine Ruso, ali je to moglo da izazove druge probleme, jeste da se jednostavno izbriše sve što je ovde upisano, jer ste zainteresovani isključivo za obrazac kao takav a ne ono što je u njemu. Barem u ovom trenutku sa ovim svedokom.

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako to jasno stoji u zapisniku, gospodine Kehoe, onda mislim da nemate ništa protiv.

ADVOKAT KEHOE: U ovom trenutku, časni Sude, pošto je Pretresno veće steklo uvid u ovo, neka ostane kako jeste.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda se obrazac za prikupljanje podataka usvaja u spis kao dokazni predmet Tužilaštva broj P65.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas pogledajte 15. paragraf svoje druge izjave u kojoj se spominje izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija o pregledima štete.

TUŽILAC RUSSO: Molim vas, gospodine sekretare, predočite nam dokazni predmet Tužilaštva broj P66 koji je označen za identifikaciju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gledajući dokazni predmet Tužilaštva broj P66, gospodine Munkelien, možete li mi reći da je ovo dokument koji pominjete u 15. paragrafu svoje druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to je taj dokument.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je ovo izveštaj koji je rezultat pregleda štete po nalogu gospodina Hjertnesa, a da se prikupljene informacije nalaze u obrascu koji smo malopre videli?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, predlažem ovaj dokument na usvajanje u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Nema osnova za usvajanje ovog dokumenta. Ovaj svedok nije sastavio ovaj dokument. Nema nikakvu predstavu o tome koliko je on tačan. Deluje kao da je to jednostavno dokument koji on pominje, kao dokument koji mu je pokazan tokom razgovora. Ovaj dokument, koliko sam ja shvatio, sastavio je gospodin Anttila, a ne gospodin Munkelien.

SUDIJA ORIE: Hajde da prvo proverimo da li svedok ... Svedoče, kada gledate naslovnu stranicu ovog dokumenta, da li prepoznajete rukopis?

SVEDOK MUNKELIEN : Da, časni Sude, prepoznajem ovo kao potpis Kari Anttile On je dobio zadatak da sastavlja sve dokumente Sektora Jug, kao što je ovaj koji sada vidite na ekranu, tako da se ovo odnosi na Šibenik. Ako pregledate sledeće dokumente, videćete da će se pojaviti dokument o Kninu ili o području Knina koje je pokrивao tim Knin.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li imate odgovor na prigovor gospodina Kehoea ...

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude, u dodatnoj izjavi svedoka, dokazni predmet Tužilaštva broj P61 a koja je sada dokazni predmet pred ovim Sudom, tu se u paragrafima od 9 do 13 navodi procedura kako su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija prikupljali dokaze. Svedok je već svedočio na koji način su prikupljeni dokazi u vezi sa ovim konkretnim pregledom štete i na koji način je o tome izveštavano. Postojao je ujednačen postupak naveden u tim paragrafima, postojala je određena standardizacija toga, činjenica da zapažanja kao što je navedeno u tim paragrafima nisu zabeležena, osim ako dvojica vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija različitih nacionalnosti ne potvrde informaciju. Mislim da je to dovoljno da se utvrdi barem prihvatljivost dokumenta. Čini mi se da primedba gospodina Kehoea više zalazi u to kakvu težinu treba pridati nekim konkretnim unosima u dokumentu, a ne nužno o prihvatljivosti.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovaj dokument se usvaja zbog tačnosti ove konkretne evidencije koja se ovde navodi. Pretresno veće je to pomenulo jutros. Ovaj svedok nema nikakvu predstavu o tome kakvim se metodama koristio gospodin Anttila kako bi zabeležio ove konkretne podatke u ovom dokumentu. Prava osoba koja može da odgovori na ta pitanja je osoba koja je stavila svoj potpis na kraju, to jest, gospodin Anttila. Uz svo dužno poštovanje prema gospodinu Munkelienu, on nije prava osoba da svedoči o tačnosti ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Munkelien, da li ste učestvovali u prikupljanju podataka za koje smatrate da se odražavaju ili ne u ovom izveštaju?

SVEDOK MUNKELIEN: Tokom ovog vremenskog perioda, mi smo prikupljali ove informacije, a moj cimer i osoba ... zapravo cimer s kojim sam delio sobu u to vreme, gospodin Kari Anttila, unosio je podatke u ovaj izveštaj. Kasnije je otišao iz tima i radio je direktno u Sektoru Jug, ali mi smo i dalje delili istu sobu u timu Knin, i on bi mi rekao

šta je radio tokom dana i kako je to radio gledajući različite izveštaje koji su dolazili u štab Sektora Jug. To znači da bi pregledao izveštaje iz tima Knin, iz tima Šibenik ili bilo kog drugog i onda bi sve to uneo u izveštaj, poput ovog koji sada vidite na ekranu.

(Pretrerno veće se savetuje)

prevodioci: Molimo gospodina Kehoea da govori u mikrofoni. Hvala.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Samo još ovo poslednje, časni Sude. Nisam siguran hoće li ili neće gospodin Anttila doći da svedoči. Mislim da je predviđen na spisku svedoka za sledeću nedelju. Ukoliko je to tačno, on je svedok koji bi trebalo da potvrdi tačnost ovog dokumenta a ne ovaj svedok. Ukoliko osoba A kaže kako je osoba B proizvela određeni dokument, to ne potvrđuje tačnost tog dokumenta. Jednostavno, zbog toga kao što bih, na primer, rekao gospodinu Mišetiću kako sam ja nešto uradio.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, kao prvo, da li svako pojedinačno slovo ovog dokumenta tačno odražava situaciju. Drugo, ako to odražava izveštaje, dakle, izveštaje a ne samu situaciju, to je još uvek pitanje koje treba da se vidi, ali to nije pitanje koje se odnosi na prihvatljivost, to je pitanje koju težinu treba dati ovom dokumentu. Dokazni predmet Tužilaštva broj P66 je primljen u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da pogledate još jednom svoju drugu izjavu ali ovog puta 23. paragraf gde pominjete jedan dokument vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji nosi naziv "Kršenje ljudskih prava od početka *Operacije Oluja*".

TUŽILAC RUSSO: Molio bih gospodina sekretara da predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P67, označen za identifikaciju. Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, kada pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P76, molim vas, recite Pretrernom veću da li je ovo dokument koji pominjete u 23. paragrafu vaše druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Koliko sam shvatio na osnovu vaše izjave, u ovom dokumentu postoje unosi u kojima je sadržano ono što ste vi lično uočili, kao što se navodi i u samom dokumentu. Kada je reč o onim unosima koji se tiču stvari koje niste lično uočili, da li znate kako su ostali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija prikupljali ove podatke i na koji način su o njima izveštavali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da li govorite o ovome što se odigralo 6., 7., i 12. avgusta a što vidimo ovde na ekranu?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ovo je prikupljeno na isti način koji sam već opisao. Dakle, veći broj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bi izašao na teren, uočio određene stvari i onda o njima izveštavao ili putem radio veze ili u pismenom obliku kada bi se vratili u štab tima i takođe bi sastavljali dnevne izveštaje o situaciji u ime celog tima i to slali višoj komandi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim da se usvoji u spis dokazni predmet Tužilaštva broj P67 koji je bio označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu. Na dokazni predmet Tužilaštva broj P67 nije bilo prigovora, pa je već usvojen u spis, da ga ne usvajamo dva puta. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se i hvala vam, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, molim vas da pogledate 31. paragraf vaše druge izjave.

TUŽILAC RUSSO: I zamolio bih gospodina sekretara da nam predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P68, koji je označen za identifikaciju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, kada pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P68, da li možete da nam kažete da li je ovo dokument koji vi pominjete u 31. paragrafu svoje druge izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to je taj dokument.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Još jednom ću da vas pitam kada je reč o onim podacima u ovom dokumentu koje se odnose na stvari koje niste lično videli, da li znate kako su podaci prikupljeni? Mislim da ste već objasnili kako su podaci prikupljeni za prethodni dokument. Da li su i ovi podaci prikupljeni na isti način?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Podaci jesu prikupljeni na isti način, ali ovo je sažetak za čitav Sektor Jug a odnosi se na ljudska prava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U samom dokumentu se navodi da je reč o sažetku kršenja ljudskih prava, od štaba Sektora Jug i da su to dnevni izveštaji o situaciji. Ukoliko ostavite po strani naslov samog dokumenta i ukoliko samo pogledate ove unose ovde, da li možete da zaključite da li je to preuzeto iz dnevnih izveštaja o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste, sudeći po tome kako su ovi unosi napisani. A prema mojim saznanjima, sve ono o čemu smo mi izveštavali u našim dnevnim izveštajima, mislim da je i tim Korenica to radio na isti način.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate ko je autor ovog konkretnog dokumenta?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ponovite pitanje, molim vas.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate ko je autor ovog konkretnog dokumenta?
Da li znate ko ga je napravio?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Štab Sektora Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim da se usvoji u spis dokazni predmet Tužilaštva broj P68.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu kažem, časni Sude, to je dokument koji je sastavio Kari Anttila tako što je pokupio pojedine odredbe iz izveštaja o situaciji počev od avgusta, kada ovaj svedok i gospodin Anttila čak i nisu bili na tom području sve do 14. avgusta, tako da je on ove podatke povadio iz izveštaja o situaciji i nekako ih prikupio u ovom dokumentu. Dakle, to nisu izveštaji o situaciji, ovo su pojedinačne stavke koje je gospodin Anttila preuzeo iz izveštaja o situaciji. Dakle, ja sada rizikujem da se ponavljam, časni Sude, ali ovaj svedok ne zna kako je gospodin Anttila to uradio i šta je njegova teza za sastavljanje ovog dokumenta, niti je ... niti on može da potvrditi tačnost ovog rada koja je obavio gospodin Anttila. Iskreno, časni Sude, osoba koja to treba da potvrdi je gospodin Anttila.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Ovo je zapravo isti prigovor koji je podignut protiv prethodnog dokumenta. Na osnovu izjave svedoka po Pravilu 92ter, kao i na osnovu njegovog usmenog iskaza, koji smo čuli ovde i danas, jasno je da su informacije u ovim dokumentima prikupljene na osnovu jedinstvenog i standardizovanog postupka koji su "potvrđeni od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija" od strane najmanje dva vojna posmatrača Ujedinjenih nacija da bi to mogao da bude timski izveštaj o situaciji. Dakle, ovo je više prigovor koji se ulaže na način na koji su prikupljani podaci, pre nego na to koliko su sami ti podaci pouzdani, bez obzira na to da li ih je gospodin Anttila povadio iz izveštaja o situaciji i stavio u ovaj dokument tako što je sekao neke delove i lepio ih u ovaj dokument. I ja ne verujem da to utiče na prihvatljivost dokumenata već ide na razmatranje da li je promenjen u međuvremenu, ili da li može ili ne može istinski da se osloni na dokument, u kom slučaju se prigovor odnosi samo na težinu koja bi bila pridodata ovom dokumentu, a ne da li bi Pretresno veće trebalo da ga usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Da li su svi ovi izveštaji o situaciji za taj period na raspolaganju?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mi smo ih obelodanili Odbrani a predočićemo ih Pretresnom veću putem drugog svedoka.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Da li postoji nešto u ovoj zbirci što se ne pojavljuje u izveštajima o situaciji?

TUŽILAC RUSSO: Postoje neki podaci u ovoj zbirci koji ne mogu da se nađu u onim izveštajima o situaciji koje mi imamo.

SUDIJA ORIE: Vi nemate kompletnu zbirku, da li je to ...

TUŽILAC RUSSO: To je tačno, časni Sude, mi nemamo kompletni set izveštaja i kako bi Pretresnom veću bilo sve sasvim jasno ono što je ovaj svedok rekao a to, takođe, piše i u njegovoj izjavi, postoje izveštaji o situaciji na dva nivoa. Dakle, postoji izveštaj o situaciji koji piše sam tim. Onda se taj izveštaj upućuje štabu Sektora Jug. A onda imamo izveštaje o situaciji Sektora Jug koji se sastavljaju na osnovu izveštaja svih timova i sabiraju u jedan dokument. Mi nemamo sve, ali to su one koje imamo. Mi nemamo prvi nivo; izveštaje o situaciji timova na kojima se zasnivaju ovi konkretni dokumenti.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li će doći gospodin Anttila da svedoči?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, gospodin Anttila će doći kao zamenik višeg vojnog posmatrača i svedočiće o postupku po kom su prikupljeni podaci i na koji način je o njima izveštavano.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodin Munkelien je dao podatke o njegovom znanju kako je ovaj dokument pripremljen i Pretresno veće na osnovu reči gospodin Russoa je shvatilo da će biti dovoljno prilika da se dodatno ispita sadržaj ovog dokumenta zahvaljujući svedocima koji će doći kasnije. Dakle, dokazni predmet Tužilaštva broj P68 je primljena u spis. Molim vas da nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, sada bih vas zamolio da pogledate 45. i 46. paragraf svoje druge izjave gde govorite kako ste pronašli leš Save Babić.

TUŽILAC RUSSO: A ako bismo mogli, gospodine sekretare, da zamolimo dokument označen za identifikaciju, oprostite, koji je već uveden u spis kao dokazni predmet Tužilaštva broj P69. Izvinjavam se, časni Sude, ali izgleda da se ovaj dokument ne podudara sa fotografijama koje smo želeli da predočimo. Izgleda kao da je ovo samo indeks tih fotografija. Ako bismo mogli da pređemo dalje ...

SUDIJA ORIE: Šta je sa dokumentima koji nose ERN oznake 0606-7531 i 0606-7532, da li bi to bilo bolje?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ja sada govorim o ...

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, oprostite. Časni Sude, nisam čuo vašu poslednju rečenicu.

SUDIJA ORIE: Ja sam tu naveo ERN oznake a ne brojeve po Pravilu 65ter koji ...

TUŽILAC RUSSO: Da, to je tačno, časni Sude. Fotografije koje želimo da pokažemo gospodinu Munkelienu nose oznake ERN 0606-7531 i 0606-7532. Časni Sude, uz vaše dopuštenje, molio bih da se ove dve stranice 751 ... Izvinjavam se, 7531 i 7532 koje su označene odvojeno, i na taj način zapravo zamenio dokaznim predmetom Tužilaštva broj P69.

SUDIJA ORIE: U redu. Očigledno postoji razlog da se one razdvoje. Onda će stranica koja nosi broj 7531 postati dokazni predmet Tužilaštva broj P69 a stranica koja nosi broj 7532, gospodine sekretare biće ...

(Pretrեսno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodin sekretar deli moje osećanje i pita se zašto one treba da budu odvojene. Da li postoji određeni razlog zašto oni treba da budu dva različita dokazna predmeta umesto da oba dokumenta usvojimo pod jednim brojem?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinjavam se, nisam želeo da sugerišem da treba da imamo dva odvojena broja za ove dve stranice, već sam želeo da kažem da je dokazni predmet Tužilaštva broj P69 je zapravo predmet koji sadrži s jedne strane popis fotografija a s druge strane čitav niz fotografija koje će biti navedene kroz izjave drugog svedoka. Gospodin Munkelien može da da iskaz samo u vezi sa ove dve fotografije.

SUDIJA ORIE: Pa, da. Zbog toga ove dve fotografije bi trebalo da postanu dokazni predmet Tužilaštva broj P69?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Šta god da stavite pod taj broj u bilo kojoj prethodnoj fazi, od ovog trenutka dve fotografije postaju dokazni predmet Tužilaštva broj P69 sa dodatnim tekstom. U pitanju je isti tekst za obe fotografije koje nose oznake ERN broj 0606-7531 i ERN broj 0606-7532. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Munkelien, gledajući dokazni predmet Tužilaštva broj P69 na ekranu, da li možete da nam kažete da li su to one fotografije koje se pominju u paragrafima 45 i 46 vaše izjave?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ove fotografije tačno odražavaju stanje u kom ste pronašli gospođu Savu Babić 14. septembra 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste vi patrolirali kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija tog dana?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, mi smo patrolirali u području Knina i bili smo u zaseoku Babići.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li je o tome šta ste pronašli izvešteno putem lanca vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to je preneto u vojnim izveštajima o situaciji i putem radio veze kada smo otišli. Mi nismo snimili fotografije. Kao što vidite, one su snimljene dan kasnije.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A kakvu proceduru preduzimaju vojni posmatrači Ujedinjenih nacija kada pronađu leš?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Obaveste štab.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste sproveli bilo kakvu istragu o okolnostima smrti gospođe Babić?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nismo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja nemam više pitanja za gospodina Munkeliena. Međutim, želeo bih da predložim na usvajanje u spis dokazni predmet Tužilaštva broj P70 za koji mislim da je obeležen samo u svrhu identifikacije.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P70 ima sedam različitih oznaka u tri serije.

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor u ovom trenutku, časni Sude, jer nam je potrebno dodatno vreme da prođemo kroz ona područja o kojima je on govorio. I naravno, ne ulažem prigovor na onaj prvi deo koji je označen slovom A, jer sam o tome bio obavešten unapred, kao što sam i rekao. Ali, u ovom trenutku, ulažem prigovor na sve ostalo dok ne budem imao dodatno vreme da izvršim neke dodatne analize o tome.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle, i dalje ostaje da se vidi da li će taj prigovor ostati i neki duži vremenski period. U tom slučaju mi ćemo odložiti odluku o prijemu ovog dokumenta u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Samo bih želeo da bude jasno. Pretresno veće je razjasnilo da su ove dve fotografije zamenjene dokaznim predmetom Tužilaštva broj P69. Želim samo da budem siguran da to važi i za spis.

SUDIJA ORIE: U redu. To je ... Gospodine sekretare, pretpostavljam da vi to možete da potvrdite?

sekretar: Da, časni Sude, potvrđujem da dokazni predmet Tužilaštva broj P69 sadrži samo dve fotografije koje nose oznaku ERN broj 0606-7531 i ERN broj 0606-7532.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da se vratimo na ranije pitanje vojnih meta o kojima je govorio ovaj svedok, ona mesta koja su označena sa TM, da li je to, takođe, nešto što vama smeta?

ADVOKAT KEHOE: Da, to su oznake koje bih želeo dodatno da proučim i unakrsno ispitujem, ali ne i oznaku "A". Imao je ...

SUDIJA ORIE: Ne, mi imamo tri različite oznake. Prva je otprilike lokacija gde je došlo do udara granate.

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Druga oznaka je područje koje je svedok pretraživao kako bi ustanovio da li postoji to oštećenje. A treća oznaka su vojni ciljevi onako kako je to svedok shvatio, dakle, to su objekti Ujedinjenih nacija, tvrđava i severna kasarna. Da li postoji još nešto što je potrebno dodatno da se istraži?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Jedino što ne želim dodatno da istražim i na šta ne ulažem prigovor je lokacija "A".

SUDIJA ORIE: Da. Ali, da li tu postoji bilo kakav spor oko ... osim pitanja da li je svedok u pravu u svom shvatanju da su ono bila tri vojna cilja, postoji li bilo kakav spor oko toga gde su bili objekti Ujedinjenih nacija, gde je bila tvrđava i gde je bila severna kasarna?

ADVOKAT KEHOE: Ne, naravno.

SUDIJA ORIE: Naravno, on je to samo obeležio, ništa drugo.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude. Moj prigovor je imao za svrhu da mi omogući dodatno vreme kako bih pripremio neka pitanja za svedoka u vezi sa ovim.

SUDIJA ORIE: Dakle, reč je samo o privremenoj proceni, o onim područjima za koja su oni iznosili privremenu procenu?

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Da. To je barem sad jasno. Onda pretpostavljam da kada budete imali dovoljno vremena da se pozabavite ovim pitanjem, da ćete da nam saopštite kakav je vaš stav u tom trenutku. Gospodine Russo, da li ste završili vaše glavno ispitivanje?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li ste se složili kojim redom će Odbrana da ispituje? Ko je prvi?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da smo se složili, časni Sude, da će zastupnici Odbrane gospodina Gotovine prvi da ispituju.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Munkelien, prvo će vas će ispitivati gospodin Kehoe, zastupnik gospodina Gotovine ili gospodin Mišetić. Ne, gospodin Kehoe. Oh, da, da. S pravom mi skrećete pažnju na sat. Pre nego što gospodin Kehoe počne, prvo ćemo imati pauzu. Mi ćemo nastaviti sa radom u 10.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li ste spremi? Vidim da svedok još nije u sudnici, to mi daje priliku da obavestim strane da ćete dobiti daljnje smernice o tome kada treba tražiti da se dodele brojevi dokaznim predmetima i kakva je tačno procedura u vezi s tim, jer ćemo to malo da promenimo na predlog sekretara. Dobićete to danas ili sutra. Nećemo to sada da menjamo. Izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Munkelien.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, želim da vam postavim neka pitanja o nekim informacijama koje su sadržane u vašoj izjavi. Ne sve, nego samo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

nekoliko tema. Kao prvo, o vašoj službi u Norveškoj vojsci, odnosno oružanim snagama. Vi ste prvo radili u sanitetu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I šta ste radili u sanitetu Norveške vojske?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Bio sam u sanitetskom rodu za podršku, što znači da sam bio oficir opšteg profila ali sam služio u sanitetu, ne kao lekar ili bolničar, nego kao administrator. Generalno sam radio na obrazovanju vojnika i bio sam u oružanim snagama kao i svi drugi oficiri.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste proveli celu karijeru u oružanim snagama u sanitetskoj oblasti Norveških oružanih snaga?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, bio sam u vojnoj medicinskoj službi, a zatim sam bio u zajedničkoj medicinskoj službi, i onda pored toga sam bio ... i to je bilo moje prvo iskustvo sa Ujedinjenim nacijama, u UNIFIL-u [United Nations Interim Force In Lebanon] 1980. godine, gde sam bio oficir za higijenu u UNIFIL-u i boravio sam tamo pola godine, kao što sam rekao, te 1980. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, koliko ste onda godina proveli u Norveškim oružanim snagama u medicinskoj službi?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, manje-više od kada sam stupio u službu 1967. godine, pa do završetka 2006. godine bio sam medicinski oficir. Ali kao što sam rekao, sa jednom generalnom ulogom administrativne prirode. A 62 meseca proveo sam na raznim zadacima u Ujedinjenim nacijama ili NATO-u u inostranstvu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste rekli u jednoj od vaših izjava da ste došli u Zagreb 1. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Molim sada da se prikaže dokument od stranice ID10-0251 do ID10-0328.

SUDIJA ORIE: Pod postojećim sistemom sada ćemo da dodelimo broj ali to će sutra da se promeni.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D79, označeno za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Dok čekamo da se pojavi, časni Sude, ovo je jedan veliki dokument. Ja, naravno, nemam nameru da koristim čitav dokument, ostavljam ga ovde, naravno, zbog konteksta ...

SUDIJA ORIE: Bilo bi dobro da se strane slože šta je potrebno zbog konteksta, kako bi se uštedelo dosta papira i dosta vremena za čitanje.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude. Molim sada ID10-0258. Taj dokument sadrži nekoliko stranica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, ovo je Priručnik za obuku vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija iz 1995. godine. Ovo je uvod i kontekst i tu stoji: "Vojni posmatrači Ujedinjenih nacija ili UNMO su vojni oficiri koji su dodeljeni da služe u Ujedinjenim nacijama na osnovu pozajmice od strane vlada država članica na zahtev generalnog sekretara". "Vojni inženjeri i medicinsko osoblje mogu raditi kao vojni posmatrači za administrativne i finansijske potrebe." Čekam da se završi prevod. Samo trenutak, gospodine. Dakle, gospodine, vi ste poslani u Ujedinjene nacije da budete vojni posmatrač Ujedinjenih nacija kao medicinsko osoblje?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ja sam poslat kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija, kao oficir opšteg karaktera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, niste poslani za administrativne i finansijske potrebe?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pomenuli ste nam ... ili možda niste pomenuli. U vašoj izjavi svedoka stoji da vi imate iskustva u identifikovanju oružja i analizi kratera. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gde ste prošli kroz tu obuku u Norveškoj vojsci?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Prošli smo u... bio sam u Kadetskoj školi u medicinskoj službi, a zatim sam pohađao godinu dana neku vrstu ratne kadetske škole, što znači Ratni koledž. To je jednogodišnje obrazovanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, prva škola u koju ste otišli bila je škola neke opšte prirode u kojoj se obučavalo medicinsko osoblje i advokati i ljudi iz tog nivoa, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, tamo se obučavalo medicinsko osoblje, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A spomenuli ste da ste bili i u vojnom koledžu. Dakle, to je bilo 1972. godine, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, 1971. na 1972. godinu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jednostavna matematika nam kaže da je to bilo nekih 23 godine pre nego što ste došli u Sektor Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Koliko ste godina rekli?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa 1995 manje 1972 je 23.
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, mislim da jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste prošli kroz neku drugu obuku u oružanim snagama Norveške, pored te vaše poslednje obuke 1971./1972. godine, koja se odnosi na oružja i analizu kratera?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Osim kada sam živeo na severu, u Severnoj brigadi, imali smo medicinsku četvu, artiljerijski bataljon, pešadijski bataljon, tako da smo svi služili otprilike u istom području. Osim toga, kao što sam rekao, bio sam u UNIFIL-u i tada sam se našao na pogrešnoj strani minobacačke vatre kada su snage Haddada granatirale bolnicu u proleće 1980. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tada ste imali zadatak da napravite analizu kratera?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam to nikada uradio ali mi smo trebali da pogledamo te kratere koji su uništili kasarne i sanitetske objekte UNIFIL-a.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste tokom vašeg zadatka u okviru UNIFIL-a dobili zadatak da identifikujete oružja koja pucaju na to mesto?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nikada nismo dobili taj konkretni zadatak. To su radili drugi. Ali gledali smo iz kojih se oružja puca na nas i na Holandski bataljon. Holandski bataljon je prekinuo tu paljbu sa svojim minobacačima kalibra 120 milimetara i mi smo otišli tamo da pogledamo kako su to oni pucali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro, gospodine Munkelien, na osnovu onoga što ste nam sada rekli, može se reći da pre nego što ste postali vojni posmatrač Ujedinjenih nacija 1995. godine, poslednja formalna obuka u Norveškim oružanim snagama kroz koju ste vi prošli, bila je 1972. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. I moje iskustvo iz 1980. godine. Ali moja poslednja formalna obuka bila je 1972. godine, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste u školi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija dobili obuku pre nego što ste došli u Sektor Jug ili u Zagreb, izvinjavam se, u avgustu 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Prošao sam kurs vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija 1989. godine pre nego što sam radio u UNTSO-u [United Nations Truce Supervision Organisation], to je organizacija Ujedinjenih nacija za nadgledanje prekida vatre, najstarija organizacija vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija na Bliskom istoku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, na osnovu vašeg odgovora, pretpostavljam, gospodine Munkelien, da niste imali nikakvu obuku na artiljerijskim sistemima naoružanja u bivšoj Jugoslaviji pre odlaska u Zagreb 1. avgusta 1995?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nismo imali nespecifično obrazovanje u Norveškoj, a onda smo imali kratku obuku u Zagrebu, kada smo tamo došli.

SUDIJA ORIE: Za zapisnik, ovo može nešto da se lako previdi. Ne znam da li možete da vidite transkript, poslednji odgovor je bio zabeležen "nismo imali specifično obrazovanje", što nije isto kao i "U Norveškoj smo imali nespecifično obrazovanje" i shvatio sam vaš odgovor da ste vi prošli kroz nespecifično obrazovanje u Norveškoj. To je obrazovanje koje ste imali, a ne da niste imali nikakvo specifično obrazovanje.

SVEDOK MUNKELIEN: Nespecifično obrazovanje pre toga.

SUDIJA ORIE: Da. Ali u transkriptu "ne" zapisano je kao da niste imali specifično obrazovanje a ja sam shvatio da ste vi rekli da ste imali nespecifično obrazovanje. "Ne" ispred reči "specifično".

SVEDOK MUNKELIEN: Tako je.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada je to ispravljeno u transkriptu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, ako u bilo kom trenutku ne razumete neko od mojih pitanja, što se dešava s vremena na vreme, molim vas, recite mi i ja ću ponoviti pitanje.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo na trenutak da se zadržimo na toj kratkoj obuci u Zagrebu. Da li ste na toj kratkoj obuci prošli i obuku za oružja koja su korišćena u bivšoj Jugoslaviji, kao i za obuku za analizu kratera?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne sećam se nikakvog posebnog obrazovanja o analizi kratera. Ali sećam se da smo dobili obuku o tome koja se oružja koriste u tom sukobu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste u to vreme dobili brošuru Ujedinjenih nacija u kom se identifikuju ti oružani sistemi?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, dobili smo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li ste je koristili dok ste bili u Sektoru Jug?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jesmo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Doći ćemo na to malo kasnije, ali dozvolite mi da promenimo brzinu i da malo porazgovaramo o tome kako ste vi došli u Sektor Jug 14. avgusta. Verujem, kao što piše u vašoj izjavi da je tačno da ste tamo stigli 14. avgusta. Dakle, već ste nam rekli da ste bili dodeljeni u tim Podkonje, ali koji je postao tim Knin, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I viši vojni posmatrač u to vreme bio je pukovnik Hjertnes. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Otprilike, koliko je dugo on tamo bio pre nego što ste vi došli?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne znam. Ali sigurno je bio tamo kada sam ja došao. A bio je tamo i kada sam otišao u decembru, tako da ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste Tužilaštvu, samo da pronađem ... da kada ste pripremali privremenu procenu ...

ADVOKAT KEHOE: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P63. Molim da se to pokaže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tokom ispitivanja od strane Tužilaštva rekli ste da je dokazni predmet Tužilaštva broj P63 naređenje koje ste dobili da biste obavili analizu kratera 17. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu da nam pročitam prvu rečenicu u tom dokumentu, tu se kaže: "Ovaj štab zahteva da svi timovi sprovedu pregled broja uništenih ili opljačkanih kuća pripadnika manjinskih naroda koji su ostali, kao i povrede HR", što znači ljudskih prava, " tokom *Operacije Oluja* Hrvatske vojske ili ranije ". Ovde se ništa ne govori o analizi artiljerijskog napada tokom *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne spominje se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, gospodine, pukovnik Hjertnes, on je bio pukovnik u to vreme, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Potpukovnik.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Potpukovnik, dobro, zovimo ga onda gospodin Hjertnes, jer je verovatno lakše.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Hjertnes je zapravo počeo sa analizom granatiranja pre nego što ste vi stigli 14. avgusta, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam shvatio vaše pitanje. Da je on šta ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar nije tačno, u stvari, gospodine, da je potpukovnik Hjertnes već bio započeo analizu granatiranja Knina do kog je došlo 4. i 5. avgusta? Dakle, on je počeo s tom analizom pre nego što ste vi stigli u Sektor Jug 14. avgusta 1995. godine, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To mi nije poznato, ali pretpostavljam da jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi onda znate da je potpukovnik Hjertnes obavestio Tužilaštvo da je dokazni predmet Tužilaštva broj P63, koji sada imamo na postolju, izvinjavam se, na ekranu, nešto odvojena od instrukcije koje ste vi dobili 17. avgusta da se urade analize ili analize koje ste izvršili u Kninu. Vi to znate, zar ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Ulažem prigovor da gospodin Kehoe daje ovom svedoku izjavu drugog svedoka koji tek treba da svedoči, i u svakom slučaju, navodi od koga ova informacija dolazi. Ukoliko želi da mu se suprotstavi ...

SUDIJA ORIE: Samo da pokušam da proverim. Da li je gospodin Hjertnes i dalje na spisku da svedoči ili je zamenjen ovim svedokom? Tako se sećam, ali možda grešim?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, Tužilaštvo neće pozvati gospodina Hjertnesa. Gospodin Munkelien nije pozvan da zameni svedočenje gospodina Hjertnesa. On je pozvan u okviru glavnog ispitivanja Tužilaštva o dopunskim pitanjima u kojima se svedočenje gospodina Hjertnesa svakako preklapa, ali u svakom slučaju mi smo već formalno uklonili gospodina Hjertnesa sa našeg spiska svedoka i on neće biti pozvan u dokaznom postupku Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: U redu. Ali dozvolite mi da se vratimo na ovo što ste upravo rekli: "Ulažem prigovor na to da gospodin Kehoe daje ovom svedoku izjavu drugog svedoka koji tek treba da svedoči ". To je različito od onoga što ste rekli, jer ste rekli da on neće svedočiti.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se ukoliko sam to pogrešno rekao. Mi ne znamo da li će Odbrana pozvati gospodina Hjertnesa. Oni su tokom svoje uvodne reči rekli da bi Pretresno veće trebalo da sačeka sve do dokaznog postupka Odbrane da vi videlo izveštaj gospodina Hjertnesa, što bar mene onda navodi da pomislim da oni nameravaju da ga pozovu ili nismo bili sigurni da li bi Pretresno veće odlučilo da ga pozove. U svakom slučaju, želim da bude jasno da mi nećemo da ga pozivamo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, može li doći do toga da postavljanjem pitanja ovom svedoku budu dobijene informacije koje su relevantne za odluku da li bi trebalo ili ne da se poziva gospodin Hjertnes u kasnijoj fazi kao svedok Odbrane, ako ikad do toga dođe?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, svakako nemam primedbu na to da se ovaj svedok suoči sa suštinom izjave drugog svedoka. Ja ovde ulažem prigovor na identifikaciju svedoka za koga je rečeno da će on to reći.

SUDIJA ORIE: Ako ne koristite ime gospodina Hjertnesa u kontekstu ... zar ne bi bilo malo smešno da se kaže – osoba koja vam je možda dala ovo uputstvo ili osoba koja je

bila nadređena za to - nakon što ste već postavili tri ili četiri pitanja o tome da li je on već bio tamo pre svedoka ... Ne, gospodine Russo, idemo dalje.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vaš prigovor se odbija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, ne sećam se da li se vi sećate pitanja.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To se često dešava kad se ulazi u ovakve rasprave. Dakle, ponoviću pitanje uz dozvolu Suda. Vi znate da je gospodin Hjertnes rekao Tužilaštvu da dokazni predmet koji se sada nalazi na ekranu ...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...a to je da je uputstvo za procenu štete različito od uputstva koje ste vi dobili ...

prevodioci: Molimo zastupnika da govori u mikrofon. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...da je to uputstvo različito od uputstva koje ste dobili da odete i napravite analizu kratera i artiljerijskih udara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, svestan sam toga. Kao što vidite, to je upućeno svim timovima, što znači svim timovima u Sektoru Jug, a mi smo dobili naređenje od našeg vođe tima, a u to vreme je to bio Steinar Hjertnes, da obavimo analizu kratera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vama je poznato da je rekao Tužilaštvu da je naređenje za analizu kratera drugačije nego ovo koje sada imamo na ekranu, dokazni predmet Tužilaštva broj P63, što je naređenje koje je upućeno svim timovima da urade analizu paljevina, pljački, i tako dalje?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to mi je poznato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I, naravno, da će se složiti sa mnom da bi Steinar Hjertnes bolje znao koja je naređenja dao i šta on podrazumeva pod tim naređenjima, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, i ne vidim protivrečnost između davanja dva naređenja, ovo jedno svim timovima i konkretno naređenje timu Knin vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, da ode i uradi analizu kratera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, uzgred budi rečeno, kada ste vi došli u Knin, vi niste znali kako Knin izgleda, tu mislim na vojnike i vojne položaje Republike Srpske Krajine - kako su oni bili razmešteni 4. i 5. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako, na primer, hipotetički govoreći, ako je bilo minobacačkih položaja Vojske Republike Srpske Krajine na nekom mestu 4. i 5. avgusta 1995. godine, vi to niste znali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Isto tako, ako je 4. ili 5. avgusta bilo pokreta trupa kroz Knin vi ni o tome ne biste ništa znali, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih vam postavio neka pitanja u vezi sa privremenom procenom štete.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se ako idemo presporo kroz to, ali molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P64.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Munkelien, kada ste dobili zadatak od gospodina Hjertnesa da uradite analizu, bili ste svesni, da je ova analiza veoma važna, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, kao i svi zadaci koje smo dobili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, bili ste svesni ... molim vas, pogledajte svoju izjavu, paragraf ... Izvinjavam se, da li imate izjavu pred sobom, štampani primerak?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Imam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P61, a ja gledam 41. paragraf. I izgleda da je to ... jedan, dva ... tri ili četiri linije nadole, pet linija nadole. Počinje rečenicom: "Pregled napravljen", vidite li to?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se kaže: "Pregled napravljen tog dana bio je veoma brza procena, jer mislim da je izvršen pritisak da se nekim višim vlastima podnese barem nekakav izveštaj." Ko je izvršio pritisak na Sektor Jug da se sprovede ova procena?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Kao i u svim vojskama, uvek imate neku višu komandu od koje osećate pritisak, jer oni žele da dobiju informacije, pa pretpostavljam, da je Sektor Jug izveštavao, kao što vidite, direktno Zagrebu. Pa valjda oni ... stekao sam utisak da su oni želeli da dobiju te informacije u najkraćem mogućem roku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je to tada rekao gospodin Hjertnes?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Bilo mu je veoma stalo do toga da informacije dobije što je pre moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ove informacije ... usput rečeno, u to vreme, i to je bio 17. avgust 1995. godine, načelnik štaba u Zagrebu u to vreme bio je potpukovnik Leslie, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim njegovog imena, ali ako tako kažete, imate papire pred sobom, tako da se slažem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar nije činjenica, gospodine, da su tokom tog perioda, za vreme sastanaka, gospodin Hjertnes i drugi smatrali da osoblje Ujedinjenih nacija koje je bilo prisutno u Kninu tokom *Operacije Oluja* imalo formirano mišljenje o granatiranju za koje je potpukovnik Hjertnes smatrao da je zasnovano na pretpostavkama koje u osnovi ne podržavaju činjenice? Da li je to tačna procena vašeg shvatanja stava potpukovnika Hjertnesa kada je ova procena sačinjena?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nikad vam to nije rečeno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su vam u Tužilaštvu rekli da je potpukovnik Hjertnes to njima rekao još u januaru ove godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, pogledajte vaše poslednje pitanje?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ja sam začuđen da svedok uopšte može da odgovori na to pitanje. Vidite šta ste rekli: "Zar nije činjenica, gospodine, da su tokom tog perioda, za vreme sastanaka, gospodin Hjertnes i drugi smatrali ..." Šta su oni smatrali to je uvek veoma teško saznati, sem ako vam sami ne kažu "...da je osoblje Ujedinjenih nacija koje je bilo prisutno u Kninu tokom *Operacije Oluja* ..." opet puno pretpostavki ... ko je to sve bio osim potpukovnika Hjertnesa tokom *Operacije Oluja* "...imalo formirano mišljenje o granatiranju za koje je " ta konkretna osoba "potpukovnik Hjertnes smatrao da je zasnovana na pretpostavkama koje u osnovi ne podržavaju činjenice?" Uspeli ste u jedno pitanje da uključite ceo svet, ne samo ceo svet, već i stanje svesti u glavama drugih. A niste postavili nijedno jednostavno pitanje o tome "ko vam je šta rekao", i niste to razdvojili u prihvatljive komade. Ali, odgovor je jasan. Odgovor je bio "ne".

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Mislim da je netačna upotreba glagola. Nisam trebao da koristim reč "smatrali", trebalo je da kažem "rekao je" ili ...

SUDIJA ORIE: Ja bih ponovo razmotrio ovo pitanje, da. Molimo vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rezultati vašeg pregleda od 17. avgusta usmeno su preneseni pukovniku Hjertnesu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Usmeno su preneseni a isto tako i pismeno, kao što možete da vidite na jednom od ovih primeraka koje imam sada pred sobom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li kažete da je to jedan od dokaznih predmeta koje vam je Tužilaštvo pokazalo?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam siguran u vezi s tim dokumentom, mislim, na koji se dokument to odnosi, ali imam pred sobom izveštaj o 17. avgusta koji smo potpisali Kari Anttila i ja, a odnosi se na analizu kratera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dokument koji se nalazi pred vama je dokazni predmet Tužilaštva broj P60.

ADVOKAT KEHOE: Ako može da se prikaže ekranu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P60 je dokument za koji ste rekli Pretresnom veću da je potpisan u decembru 1995. godine. Da li je to tačno, gospodine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorim o rezultatima koje ste dali pukovniku Hjertnesu 17. i 18. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Taj izveštaj pukovniku Hjertnesu bio je usmeni, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I onda je on uzeo te rezultate i poslao ih u Zagreb i tako je to ušlo i u privremeni izveštaj?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste znali u vreme kada ste radili ove analize da će informacije koje ste obezbedili pukovniku Hjertnesu biti prenete višim nadležnim organima, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Ja ... to je bio deo izveštaja, tako da sam pretpostavio da će on to preneti dalje. Takav je sistem postojao u to vreme i takav sistem postoji i danas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uzgred budi rečeno, kada je već o tome reč, bilo je važno da podaci koje mu prenesete budu tačni, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što pređemo na tu temu, želeo bih da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa ovom izjavom, dokazni predmet Tužilaštva broj P60, koju sada vidimo na ekranu. Recite mi ko je ovo napisao?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim ko je napisao, samo znam da sam ja to potpisao zajedno sa Karijem Anttilom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Opišite nam okolnosti pod kojima ste ovo potpisali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Žao mi je, ni toga ne mogu da se setim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li je to vama predočeno već otkucano, kao što ovde vidimo, i dato da potpišete?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne. Ali svakako je sastavljeno prema našem najboljem saznanju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde ste bili kada ste ovo potpisali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam siguran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je bilo 17. decembra i mislim da ste rekli Pretresnom veću da ste napustili Sektor Jug 1. decembra 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Otišao sam 1. decembra 1995. godine. Dakle, ako sam ovo potpisao, onda sam bio negde u blizini Tuzle.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste ovo potpisali 17. avgusta 1995. godine, više nije bilo Sektora Jug, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, tada manje-više nije postojao. Ja sam otišao 1. decembra. Nisam siguran šta se dogodilo sa ostalima, ali pretpostavljam da je do kraja decembra 1995. godine Sektor Jug otišao u istoriju kao i svi ostali sektori.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, Sektor Jug je ugašen u novembru mesecu 1995. godine, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar nije?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam siguran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Pa, jasno je, ako pogledate zaglavlje na ovom dokumentu, za koji kažete da je potpisan 17. decembra 1995. godine, i ukoliko pogledate na vrhu logo Ujedinjenih nacija, tu se kaže "Štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Sektora Jug, Knin". To je nije tačno, zar ne? Jer nije bilo Sektora Jug kada ste ovo potpisali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ja ne vidim poentu zašto to ističete, jer je ovo definitivno učinjeno u vreme kada je postojao Sektor Jug. Kao što kažete, ovo jeste potpisano 17. avgusta 1995. godine, mi smo uradili analizu ovog kratera u to vreme, a u to vreme je postojao i Sektor Jug i svi ostali sektori.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, da li su ove informaciju zasnovane na nekim beleškama koje ste uneli u ovaj dokument?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ovo je zasnovano na mom najboljem znanju. Da li sam to zapisao, ili je napisano na osnovu mog sećanja, nisam siguran, ali definitivno je tačno ono što smo zapisali tog dana, bilo da je to bilo 17. avgusta ili ako je bilo u decembru.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vi ste upravo rekli je to bilo tačno kada ste napisali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Bilo je tačno tada i kada smo obavili analizu i kada smo zapisali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da istražimo malo na trenutak. Ako pogledamo ovaj konkretni dokument, a vi ste ovde spomenuli koordinate za udar pod oznakom WJ9778. Je li to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je sasvim tačno.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu ... da li može da se predoči dokument koji nosi oznaku 1D13-0004. Izvinite, povlačim ovo ... ukoliko mogu da dobijem dokument ... izvinjavam se, dokument koji nosi oznaku 1D13-0107, ja se izvinjavam. Oprostite, časni Sude, pogrešno sam protumačio ove liste, molim vas samo jedan trenutak strpljenja. Dakle, potreban nam je dokument koji nosi oznaku 1D13-0005.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, predočio sam vam jednu kartu sa koordinatama WJ9778. Dakle, ovo su koordinate za koje vi kažete da su bile tačno u vreme kada ste napravili ovu izjavu u decembru 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Međutim, ove koordinate nisu one koordinate koje ste vi istakli nešto ranije danas, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisu. Zapravo su koordinate 9687.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. A ko je bio prilikom ovog razgovora sa gospodinom Anttilom i vama?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ponovite, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ko je bio prisutan od ... istražilaca ili bilo koja druga osoba, prilikom ovog razgovora sa vama u decembru 1995. godine, kada ste identifikovali koordinate kao WJ99 ... izvinite, kao WJ9778?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Žao mi je, ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, poznato vam je da u ove koordinate ulazi i bolnica, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada vam je predočena karta u to vreme u decembru 1995. godine, vi ste izabrali ovo područje u kom se nalazila karta?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne mogu ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, gde je bila locirana bolnica.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne mogu da se setim, ali nama je bilo i te kako poznato gde se bolnica nalazila u ovom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislím da ste danas nešto ranije svedočili da ... u stvari, složili biste se sa mnóm da je prilikom analize artiljerijskih udara i analize kratera i pravca, izuzetno važna preciznost, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Veoma važna.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A, u stvari, ovde je greška u koordinatama?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, ovde smo se odmakli za jednu koordinatu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, zapravo je u pitanju ovaj sledeći kvadrat.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A, u stvari, ovaj sledeći kvadrat je znatno bliži severnoj kasarni, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P70.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, podsećaju me na moje slabosti. Na toj karti, koja nosi oznaku 1D13-0005 ... Možemo li da dobijemo broj D?

SUDIJA ORIE: To nije dokazni predmet Tužilaštva broj P70?

ADVOKAT KEHOE: Ne, ne. To je karta koja je malopre bila pred nama, i to je dokazni predmet Odbrane.

SUDIJA ORIE: Da. Sada sam ja razumeo, dakle, prethodna karta smo videli gde se nalazi referenca za krater, gospodine sekretare, biće to...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D80, označen za identifikaciju.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, predlažem na usvajanje u spis dokazni predmet Odbrane broj D80.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li Tužilaštvo ima prigovor?

TUŽILAC RUSSO: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D80 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada gledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P70, gospodine, i ono područje koje ste obeležili slovom A, to je ono područje za koje kažete da je pogođeno granatama?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste rekli prilikom glavnog ispitivanja i u svojoj izjavi da je najbliži udar bio udaljen 350 metara od severne kapije, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Od severne ograde.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od severne ograde?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, od ograde severne kasarne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od ograde severne kasarne.

ADVOKAT KEHOE: Sada bih molio da predemo na sledeći dokazni predmet. Prvo bih zamolio da se predoči dokument koji nosi oznaku 1D13-0004.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vidite šta imamo pred sobom. Ovde je označena oграда oko severne kasarne. Ja vam tvrdim da ova linija koja je zaokružena crvenim krugom iznosi 350 metara. Međutim, područje koje ste vi istakli u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P70 spada u taj krug od 350 metara, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, kao što sam već rekao, 300 do 500 metara u naseljenim područjima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ono što ste rekli, jeste da je to bilo najbliže...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Najbliže je bilo 350 metara, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, najmanja udaljenost bi bila 350 metara. To je udaljenost od ograde severne kasarne i linija odatle ide do ovog crvenog kruga, a 500 metara bi bilo još severnije, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ono područje koje ste označili u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P70 je znatno manje od 350 metara od ograde severne kasarne, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, ali meni je data karta i ja sam je obeležio po mom najboljem znanju, možda centar mesta, gde su pale granate. Vi ste to napravili

malo više proizvoljno kao ovo ovde, a ja nisam imao vremena da uradim preciznije od ovoga kako je na ekranu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mislim da smo ranije istakli da kada je reč o analizi artiljerije i analizi kratera u takvoj specijalnosti, da važno je da budemo precizni, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ako dolazi do artiljerijske paljbe i izvan područja od 300 do 500 metara, onda to nije lokacija gde su se nalazile kuće koje ste pokazali Tužilaštvu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je u blizini kuća, i mogu da se vide šrapneli koji su pogodili ove kuće i automobile, tako da možda možete da označite krug od 500 metara od ograde.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, krug od 500 metara će biti još dalje na severu tog područja, zar ne? Još jedno 150 metara dalje.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Da li možemo da dobijemo *D* broj za ovaj dokument?

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D81, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude, mi se protivimo prijemu ovog dokaza, ukoliko se predlaže za prijem u spis.

SUDIJA ORIE: Pa, ova karta na kojoj ... mislim, čini se da je ovo fotografija iz vazduha. I ukoliko postoji bilo kakav razlog da pretpostavimo da postoji bilo kakva sumnja da je tu došlo do neke manipulacije, ali osim toga, tu se samo navode koordinate. Ima li nešto što nije u redu sa ogradom severne kasarne?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ono na šta mi ulažemo prigovor jeste izjava gospodina Kehoe da crvena linija ukazuje na radijus od 350 metara.

SUDIJA ORIE: Da, da, ja sam već juče tražio da dobijemo karte sa skalama. Ovo Pretresno veće nema nameru da se bori sa tim kako da utvrdi udaljenosti tokom predstojećih nedelja. Zašto ne nabavimo kartu Knina u najbližoj knjižari u Kninu, na kojoj imamo razmeru prema kojoj možemo da se orijentišemo? Gospodin Kehoe je toliko naglašavao važnost preciznosti i da ne bude bilo koje greške kada je reč o crvenoj

liniji, govoreći da je to na 300 metara, ali mi ćemo to da proverimo čim dobijemo kartu koja nam omogućava da se provere ovakve stvari.

SUDIJA ORIE: Časni Sude, ako bih mogao da skrenem pažnju Pretresnog veća na karti broj 29 koja se nalazi u registratoru Pretresnog veća, to je karta Knina. Tu se, u stvari, vidi lokacija severne kasarne. Postoji i skala na toj karti za koju verujem da obuhvata...

SUDIJA ORIE: To nije u spisu, ali dajte da pogledamo ... kartu 29. Ja ću vam dati odgovor da li postoji bilo kakva odstupanja. Molimo vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo što vidimo u donjem desnom uglu je skinuto sa *Googlea*.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Iskreno govoreći, odatle smo je skinuli ...

SUDIJA ORIE: Ne, ne. Ja ne kritikujem što ste skinuli kartu odatle, jednostavno kažem da se na njoj ne vide razmere.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je ono što sam rekao juče i to je ono što sam i danas rekao. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Dakle, hajde da pogledamo sledeću kartu, koja nosi oznaku 1D13-0004. Izvinite, mora da je ova, 1D13-0003, oprostite. Moja greška.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gledajući ovu konkretnu kartu, gospodine Munkelien, ovde je tačno naveden ovaj prečnik od 350 metara. Dakle, kada ovo gledate, složili biste se sa mnom da je pogrešna razmera i svakako i udaljenosti od prednje kapije, severne kapije kasarne; da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ali kao što vidite ograda je označena crnom bojom ovde, a ograda se ne kreće pravilno u krug, i ja nisam govorio o kapiji, govorio sam o ogradi. I područje koji je pogodilo 6 raketa nalazi se u prečniku od 350 do 500 metara od severne kasarne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi i dalje smatrate da je to ono područje koje ste pokazali u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P70, da je to područje koje je pogođeno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to je u neposrednoj blizini gde su udarile, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi možete da vidite iz ove konkretne karte da je to u okviru od 350 metara od severne ograde, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molio bih da se ova karta uvrsti u svrhu identifikacije?

SUDIJA ORIE: O kojoj karti sada govorimo?

ADVOKAT KEHOE: Govorimo o 1D ...

SUDIJA ORIE: Da, da, o ovoj novoj. U redu. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D82, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT KEHOE: I časni Sude, sada bih ponudio u spis dokazne predmete Odbrane D81 i D82.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, imamo istu primedbu kada je reč o razdaljini, odnosno o tačnosti udaljenosti, i shvatio sam kakav je stav Pretresnog veća o tome.

SUDIJA ORIE: Ja sam svoje vreme iskoristio da potvrdim tačnost na osnovu karte broj 29 i šta bi moglo da bude 20 ili 30 ili 40 metara, ali svakako ne više. Da li postoji bilo kakav razlog da ... da li ste vi izvršili te provere?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, časni Sude, lično sam proverio.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RUSSO: Međutim, moj prigovor se odnosi na ...

SUDIJA ORIE: Ali, da li govorimo o razlici od 10 metara ili 100, 200 metara?

TUŽILAC RUSSO: Mislim da ne govorimo o nekoliko stotina metara. Časni Sude, u interesu tačnosti, mislim da je važno da imamo ovo kao pitanje dokaza, a ne da se pretpostavlja da je to u određenom opsegu.

SUDIJA ORIE: Mi govorimo o preciznosti oružja, nešto između 350 i 500 metara, i jedina stvar o kojoj mi sada govorimo jeste da li je područje koje je pokazao svedok, recimo, u neposrednoj blizini ... u prečniku od 350 metara, što lako može da se proveriti na osnovu karte broj 29 na koju ste mi ljubazno skrenuli pažnju, a ja stvarno ne razumem ... ponavljam, može da bude u pitanju razlika od 10 ili 20 metara, i tih 10 ili 20 metara može

da bude veoma važno ako razmišljamo o razmeri jedne kuće, ali ne ako se govori o prečniku od 350 do 300 ... do 500 metara, da li je 10 metara manje ili više, onda to nije toliko bitno pogotovo ako mi sada razmatramo tačnost svedokovog iskaza, ništa ni više ni manje. Prema tome, onda ja još uvek ne razumem vaš prigovor. Ja ću da razgovaram o tome sa svojim kolegama i mi ćemo zatim odlučiti o prihvatanju u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: *(mikrofon nije uključen)*

SUDIJA ORIE: Da, mislim da se prigovor odnosi na obe karte, pošto se mere javljaju na oba ova dokazna predmeta.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude. Čekamo njihovo usvajanje u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, da sada malo pređemo na analize koje ste obavili. Vi biste se složili sa mnom, zar ne, gospodine, da u okviru tih 300 metara ... odnosno unutar te konkretne koordinate 9678, da je Severna kasarna legitiman vojni cilj ko god pokušava da ga zauzme, bez obzira koja vojska pokušava da ga zauzme, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To jeste legitiman cilj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Legitimna meta, shvatam.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, legitimna meta, ali to vam ne daje nužno pravo da otvarate vatru iz artiljerijskog oružja ili artiljerijskih granata u području koje je slično ovom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Naravno, to zapravo, zavisi od toga da li je uopšte otvarana vatra, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, naravno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da onda malo porazgovaramo o konkretnim granatama koje su tu ispaljene.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da se predoči dokument koji nosi oznaku 1D13-0001.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što porazgovaramo o ovoj konkretnoj fotografiji, gospodine Munkelien, da li ste vi snimili bilo kakve fotografije područja 17. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je bilo ko snimio fotografije?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: S kim ste vi još bili, osim sa gospodinom Anttilom?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne sećam se nikog osim gospodina Anttile i mene.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ne sećate se da li je bilo ko snimio fotografije?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, mi nismo snimili nijednu fotografiju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li prepoznajete bilo koga na ovoj konkretnoj fotografiji koju vidite na ekranu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Mislim da prepoznajem barem britanskog oficira na desnoj strani.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko se nalazi sa leve strane?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam siguran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovu fotografiju je obezbedio gospodin Anttila i on tvrdi da je ovo jedna od granata, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Moglo bi da bude, da. Pretpostavljam ako on kaže da jeste, da onda to jeste jedna od granata.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, predlažem da se usvoji u spis i mislim da će to biti dokazni predmet Odbrane broj D83.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, da li je to ...

sekretar: Da, časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D83, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda je dokazni predmet Odbrane broj D83 primljen u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je britanski oficir sa desne strane?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, pretpostavljam da jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, ne. Samo vas pitam.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate imena?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gospodin sa leve strane?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam ... vidim ... lik mi je poznat od ranije, ali ne znam kako se zove ili ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam, bilo je pre mnogo vremena. U svojoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P60, vi ističete sledeće ...

ADVOKAT KEHOE: Mislim na ovu dobrovoljnu izjavu, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kažete da ste izvadili granatu iz tla ... Recite mi kakav je to bio teren? Da li je to bio neki mekan teren ili gde je to bilo odakle ste izvadili granatu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je bilo u tom području i pretpostavljam da je između kuća bilo neke omekšale zemlje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi kažete u vašoj izjavi da ste mogli pouzdano da odredite kalibar oružja, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kalibar oružja je određen merenjem prečnika kućišta granate, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A na osnovu toga, vi ste došli do zaključka da je to M-63, odnosno da je u pitanju višecevni bacač raketa kalibra 128 milimetara, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste ovu granatu izvadili, i sada želim da se vratimo nazad i da se podsetimo vašeg priručnika, vi ste se vratili u štab i pregledali ste onaj priručnik koji ste imali, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, naravno, uvek bismo pogledali u priručnik.

ADVOKAT KEHOE: Da li možemo da dobijemo dokument koji nosi oznake od 1D13-0097 do 1D13-0098. To je dokument od dve stranice, časni Sude. Mislim da možemo da mu dodelimo samo jedan broj.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molimo broj.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D84, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas da pogledate naslovnu stranicu a onda ćemo da predemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE: Da li ima neki način ... može li malo da se uveća?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ovo izgleda kao priručnik i fotografija u tom priručniku Ujedinjenih nacija u kom se opisuje M-63, višecevni bacač rakete sa 23 cevi?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to bi mogao da bude taj priručnik.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mogao bi da bude priručnik.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, predlažemo na usvajanje u spis dokazni predmet Odbrane broj D84.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D84 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, da li ste sprovedi neko dodatno istraživanje u vezi sa tom konkretnom granatom kako biste utvrdili da li je ona zaista ispaljena iz višecevnog bacača raketa M-63, kalibra 128 milimetara, osim što ste pogledali u ovu knjigu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, ne mogu baš da se setim. Ali ako pogledate ovu poslednju fotografiju koja je ušla u spis, mogli biste da izmerite kućište granate i onda biste mogli da utvrdite da li to jeste bila granata tog tipa.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I mogli ste da izmerite i tako ste došli do kalibra od 128 milimetara. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li ste to uradili?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim da li smo se služili lenjirom, ali pretpostavljam da jesmo izmerili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali u svojoj izjavi kažete da je to bio pouzdan kalibar

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... i da ste sigurni da je to bio kalibar od 128 milimetara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da porazgovaramo malo o tom oružju kalibra od 128 milimetara. Tokom svoje obuke i pre nego što ste došli na lice mesta, da li ste prošli bilo kakvu obuku u vezi sa tim da li je bilo višecevnih bacača raketa kalibra 128 milimetara u tom području i koliko ih je bilo?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim da su nam date bilo kakve brojke u tom pogledu, da nam je rečeno: ova strana ima toliko, a ova strana ima toliko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa to je važno da se zna kada gledate sistem naoružanja koji ima određena strana, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jer vam to omogućava da utvrdite ko je ispalio ili ko je možda ispalio ovu konkretnu granatu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE: Pa, ako možemo ... dakle, ako možemo da se vratimo na fotografiju, dokazni predmet Odbrane broj D63 za trenutak ... Izvinite, na dokazni predmet Odbrane broj D83. Ako možemo da okrenemo fotografiju i da je malo uvećamo, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ova konkretna granata, gospodine Munkelien, ako vidite u donjem delu fotografije je njeno kućište, postoje neke druge trake i tu se nalaze krila za stabilizaciju za ovaj sistem oružja, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, pretpostavljam da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ona su važna kada se otvara paljba iz oružja od 128 milimetara, imate krilca sa strane koja se okreću i stabilizuju granatu kako bi išla u pravom smeru. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KEHOE: Sada bih molio da se predoči dokument koji nosi oznaku 1D13-0107. I ako možemo da ga označimo za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mogu li da zatražim jedno razjašnjenje?

ADVOKAT KEHOE: Svakako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ranije kada vas je gospodine Kehoe pitao o krilcima za stabilizaciju, rekli ste "pretpostavljam da je tako" da su to te linije. Šta vi znate o tome a šta je vaša pretpostavka?

SVEDOK MUNKELIEN: Nikada nisam video tu raketu u položaju za paljbu, video sam je jedino nakon što udari. Tako da ne mogu da kažem da li ima neka krilca. To sam jednostavno uzeo zdravo za gotovo, odnosno da ono što kaže Odbrana da to jesu krilca ili ostaci krilaca.

SUDIJA ORIE: Želeo bih da insistirate da ovde ništa ne uzimate zdravo za gotovo kada odgovarate na pitanja.

SVEDOK MUNKELIEN: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Ako ne razumete pitanje, molim vas, recite nam samo šta znate, šta ste videli, šta ste čuli, a nemojte uzimati zdravo za gotovo šta kaže zastupnik bilo koje strane. Molim vas, nastavite.

SVEDOK MUNKELIEN: Hvala.

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Da se sada vratimo na ovaj konkretni dokument. Možemo li da ga označimo za identifikaciju?

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D85, označen za identifikaciju, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Nekoliko reči o poreklu ovoga, časni Sude. Ovo je tabela oružanih sistema iz jednog priručnika JNA gde se prikazuje M-63, višecevni bacač raketa sa 32 cevi, kalibra 128 milimetara. A dole desno je oružje Hrvatske vojske sa 12 cevi koje je, takođe, kalibra 128 milimetara, ali sa drugačijom oznakom, *MRL RAK* [multiple rocket launcher MRL]

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada gledamo ovo oružje sa leve strane, to je ono što ste vi gledali u svom priručniku Ujedinjenih nacija?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako pogledamo ovu konkretnu granatu, tu je pogonski sistem na dnu ove granate je na dnu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Šta ste sada rekli?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pogonski sistem i stabilizator ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vaše pitanje je bilo: "Pogonski sistem na dnu ove granate je na dnu, zar ne? ", to pitanje, naročito sa svedocima koji stvari uzimaju zdravo za gotovo nije prikladno ...

ADVOKAT KEHOE: Slažem se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu, nastavite, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, pogonski i stabilizacioni sistem u ovoj granati nalazi se na dnu granate, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ova konkretna granata nema krilca, stabilizaciona krilca, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne vidim nikakva krilca, tako da pretpostavljam da nema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Složićete se onda sa mnom da za razliku od fotografije koju smo malo ranije gledali, ovo oruđe M-63 nema stabilizaciona krilca?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, prema ovoj fotografiji nema ih.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo pri dnu na ovom listu papira pokazuje višecrevni bacač raketa od 32 cevi, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I taj čitav sistem M-63 kalibra 128 milimetara i 32 cevi, to je oružje koje je koristila Jugoslovenska narodna armija, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to je bilo oružje Jugoslovenske narodne armije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I Vojska Republike Srpske Krajine imala je isti takav sistem naoružanja, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Obe strane su ga imale, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u to vreme ... u avgustu ...

SUDIJA ORIE: Samo da se razjasnimo to. Obe strane su ga imale, jer spomenuta je JNA, spomenuta je Vojska Republike Srpske, a strane u sukobu o kojima mi, očigledno, govorimo su Hrvatska vojska i Vojske Republike Srpske Krajine, dakle ako govorite tome gde je pomenuta JNA, želeo bih da znam da li govorite i o ...

SVEDOK MUNKELIEN: HVO [Hrvatsko vijeće obrane].

SUDIJA ORIE: Da, HVO.

SVEDOK MUNKELIEN: I Republika Srpska Krajina.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada je jasno. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da moramo da ispravimo transkript, časni Sude. Kaže se HVO. A HVO je bila vojska bosanskih Hrvata, a HV je Hrvatska vojska ...

SUDIJA ORIE: Slažem se. Hrvatska vojska. Da.

SVEDOK MUNKELIEN: Da.

SUDIJA ORIE: A vi ste rekli HVO.

SVEDOK MUNKELIEN: Rekao sam HV.

SUDIJA ORIE: Onda sam pogrešno razumeo i onda nije pravilno ušlo u transkript. Molim vas, nastavite. Govorili smo o Hrvatskoj vojsci, ako sam dobro shvatio?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, obe strane, i Hrvatska vojska i Vojska Republike Srpske Krajine imale su oružane sisteme kalibra od 128 milimetara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali jedno je bilo M-128 a drugo koje je imala Hrvatska vojska bio je višecevni bacač raketa tipa *RAK* od 128 milimetara. Da li ste to znali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam to znao, ali obe strane su imale M-63 od 128 milimetara, a možda su obe strane imale i *RAK* sistem, takođe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Kada koristite sistem od 128 milimetara kao što vidimo na ovoj fotografiji, on nema krilca, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da sada pređemo na ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se dokazni predmet Odbrane broj D85 uvrsti u spis.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, samo sam želeo da tražim neka razjašnjenja. Čini se iz transkripta da je gospodin Kehoe objašnjavao izvor dokument na 24. stranici, redovi od 4 do 8 ... izvinjavam se, na 74. stranici, redovi od 4 do 8, on ukazuje da je ovaj sistem naoružanja iz tabela priručnika JNA, za M-63, višecevni bacač raketa kalibra 128 milimetara sa 32 cevi, a u donjem desnom uglu vidimo sistem naoružanja Hrvatske vojske sa 12 cevi, isto kalibra 128 milimetara, koje je poznato kao *MLR RAK*. Samo želim da bude jasno: da li je ovo dokument koji je napravljen pola iz priručnika JNA a druga polovina su fotografije uzete iz priručnika Hrvatske vojske? Nije mi baš jasno.

ADVOKAT KEHOE: To je tačno, časni Sude, a ja sam ovde naveo tačno odakle je to. Ako vidite napisano je ispod legende na desnoj strani, ovaj opis sistema naoružanja od 128 milimetara dolazi iz priručnika JNA, a fotografija oružja od 128 milimetara dolazi iz privatne kolekcije Hrvatske vojske. Dovoljno je reći da i *MRL RAK* od 128 milimetara i M-63 koriste istu granatu koja nema krilca. To je ista granata. Jedino što je Hrvatska

vojska otvarala paljbu iz 12 cevi, a Vojska Republike Srpske Krajine je otvarala paljbu iz starog oružja JNA sa 32 cevi.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da u ovom trenutku ne svedočite?

ADVOKAT KEHOE: Ne.

SUDIJA ORIE: Ali ako sam dobro shvatio, vi ćete ovo uskoro ponuditi u spis Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda se dokazni predmet Odbrane broj D85 prima u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Idemo dalje. Idemo sada na dokument koji nosi oznaku 1D13-0108. Časni Sude, molim da se ovo označi za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D86, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, osim M-63 kalibra 128 milimetara, Vojska Republike Srpske Krajine imala je i M-77, *Oganj*, koji je takođe koristio kalibar 128 milimetara, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Prema ovome ovde što sad gledam to je višecevni bacač raketa Vojske Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste, na osnovu vaših kratkih uputstava, znali da su oni imali sistem M-77, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam znao da su imali i M-77.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se razgovaralo o drugim sistemima koje je imala Vojska Republike Srpske?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne sećam se da smo nešto konkretno razgovarali o ovom ili onom. Kada smo radili analizu kratera, radili smo to za oružje M-63, a ne za oružje M-77.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Podseća me moj kolega da sam rekao Republika Srpska, a mislio sam da kažem Republika Srpska Krajina ...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... pa moram ponovo da postavim pitanje: Da li vam je bilo poznato da je Vojska Republike Srpske Krajine imala oružje M-77 od 128 milimetara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Višecevni bacač raketa M-77 od 128 milimetara je različito oružje od oružja M-63, takođe kalibra 128 milimetara, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To duže leti ... ili ima svakako veći domet. To je isti kalibar od 128 milimetara, ali domet je 21 kilometar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I način na koji se otvara vatra takođe je različit, jer M-77 ima krilca a M-63 je stabilizovan pogonom na dnu granate. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pređemo dalje...

SUDIJA ORIE: Ako govorite o stabilizatorima, da li imate neka konkretna saznanja o tome ... ili da li znate nešto o stabilizatorima za ova konkretna oružja?

SVEDOK MUNKELIEN: Mi i u Norveškoj imamo MLRS ...

SUDIJA ORIE: To je razlog ...

SVEDOK MUNKELIEN: Da.

SUDIJA ORIE: ... zašto ste vi sigurni oko ovih stabilizatora ...

SVEDOK MUNKELIEN: Da.

SUDIJA ORIE: ... i oko krilaca. Dobro. Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se dokazni predmet Odbrane broj D86 uvede u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D86 prima se u spis.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokument koji nosi oznaku 1D13-0099.

prevodioci: Molim vas da govorite sporije zbog prevodilaca. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Zaista se izvinjavam. Oprostite. Molim da se ova fotografija označi za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Fotografija će biti dokazni predmet Odbrane broj D87, označen za identifikaciju, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, da li vidite ove fotografije?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo su fotografije cele granate za P-63 u prvom planu i P-77 pozadi. Da li je to tačno?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: M-77, ako pogledate, ima stabilizatorska krilca, koja ste vi ranije spomenuli, u donjem delu granate, zar ne?
SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se dokazni predmet Odbrane broj D87 uvrsti u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dobro, da ja to shvatim. Na velikom broju projektila ... vidim da vi govorite o onom horizontalnom ...

ADVOKAT KEHOE: U prednjem delu ...

SUDIJA ORIE: ... koji se nalazi u prednjem delu fotografije, vrlo kratki M-63, ako sam dobro razumeo, a zatim je tu ovaj dugački M-77.

ADVOKAT KEHOE: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Dobro. To smo shvatili i prihvata se u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, sada kada smo videli ovu fotografiju sa krilcima, vratimo se na dokazni predmet Odbrane broj D83. Granata koju drži ovaj čovek ima krilca, koja su ovde, istina, odlomljena. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ova oštećenja pri dnu mora da su od krilaca, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I znači, u stvari, ako su ovo krilca na ovom konkretnom oružju, onda sada znate da M-63 kalibra 128 milimetara nije oružje iz kog je bilo pucano na Knin 4. ili 5. avgusta 1995. godine, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da li mogu to ponovo da pogledam?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro, idemo korak po korak. Slažete se sa mnom da M-63 kalibra 128 milimetara nema nikakva krilca, krilca za stabilizaciju na sebi, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe se slažete sa mnom da M-77 kalibra 128 milimetara ima stabilizatorska krilca?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, ima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro. Onda ako granata na ovoj fotografiji ima stabilizatorska krilca, onda ćete se složiti sa mnom da granata koju ste vi pokupili 17. avgusta 1995. godine nije bila iz višecevnog bacača raketa M-63, kalibra 128 milimetara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ali ne mislim da sam rekao da je ova granata koju tu vidite da drži ovaj Englez, da je to granata koju smo mi pokupili 17. avgusta. Da li sam to rekao?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li biste osporili činjenicu da je gospodin Anttila obavestio Tužilaštvo da je to ta?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Znači, da je to fotografija iste rakete koju smo pokupili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je ono što je gospodin Anttila rekao Tužilaštvu.

SUDIJA ORIE: Hajde da se ... pričekajte ... ovaj svedok u ovom trenutku govori nam, gospodine Kehoe, da ne može da identifikuje ovaj projektil kao projektil koji je on tada video, i ako neko drugi može, onda je to, naravno, u redu. Mislim da mu je već više puta rečeno da su drugi potvrdili, čija saznanja još uvek bi trebalo da se provere, za koja tek treba da se ustanovi koja je osnova njihovog saznanja, jer koliko razumem, to je sad u rukama nekog engleskog oficira i Pretresnom veću još uvek nije jasno kako da to sve zajedno shvati. Međutim, ovaj svedok je sada jasno rekao da ako pretpostavimo da je to ta granata, onda možda ima problema, ali njemu nije poznato da je upravo ova granata u rukama ovog oficira koja se vidi na fotografiji ista kao i granata koju je video toga dana.

ADVOKAT KEHOE: Ali, časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Mislim da ćemo to sada tako da ostavimo.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro. Ako sada pokušate da se priselite, da li se sećate da li je granata koju ste vi pokupili i izmerili 17. avgusta 1995. godine imala krilca pri dnu ili mesta na kojima su ta krilca polomljena?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim da li je imala krilca ili da li su krilca bila polomljena, ali kao što sam sada rekao, mi smo rekli da je to bio

višecevni bacač raketa M-63 kalibra 128 milimetara, znači, ne raketa, nego M-63 kalibra 128 milimetara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, da li biste se složili sa mnom da ako, u stvari, ta granata ima krilca, da vi niste u pravu, zar nije tako?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. To pitanje je već bilo postavljeno i dobijen je odgovor.

ADVOKAT KEHOE: Ovo je srž pitanja. On je rekao da se ne seća šta je to tačno bilo, a suma i suština je da ako ovaj sistem naoružanja ima krilca na granati, onda to nije P-63 kalibra 128 milimetara.

SUDIJA ORIE: Dozvolite da ponovo to pročitam. Da, gospodin Kehoe vas je pitao da li ste vi sigurni da je projektil koji ste vi pronašli imao krilca ili nije imao.

SVEDOK MUNKELIEN: Nisam siguran da li je imao krilca ili nije.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I sada je važno da se utvrdi ta ključna činjenica, odnosno koja je to vrsta granate.

SUDIJA ORIE: To je sasvim očigledno iz dokaza koje ste vi do sada izveli.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Tako da nema razloga ... naravno, moglo bi da se razmatra još nešto drugo, kao na primer, dužina projektila koja se ovde vidi. To je daleko lakše nego krilca, ali ...

ADVOKAT KEHOE: Upravo ćemo sada tim da se pozabavimo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, pređimo sada na to. Da li znate, gospodine, kada pogledate ostatak granate obično je ostatak samo otprilike jedna trećina originalne granate nakon samog udara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gledajući ovo ... dozvolite mi da vas pitam ovako ...

prevodioci: Gospodine Kehoe, molim vas govorite u mikrofon. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate kolika je dužina granate višecernog bacača granata M-63 kalibra 128 milimetara pre udara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mislite koliko duboko uđe u tlo?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne. Pitam vas koliko je dugačka granata za višecerni bacač M-63. Jer mi sada gledamo ono što je ostalo, u redu? Dakle, ako pretpostavimo, kao što ste upravo potvrdili, da nakon udara ostaje jedna trećina, da li znate kolika je početna dužina granate za M-63, kalibra 128 milimetara pre udara?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mogao bih da nagađam, na primer, metar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako vam ja kažem da je dužina 81.4 centimetra, da li vi na osnovu vaše obuke možete da kažete da je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Što znači da bi onda nakon udara ostalo otprilike 26 centimetara, ako se oslanjamo na pravilo da ostaje jedna trećina?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro. A ako sad gledamo projektil kalibra 128 milimetara višecernog bacača M-77, ona dugačka, da li znate koliko je taj projektil dugačak?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Dugačak je jedan i po do dva metra.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako vam ja onda kažem da je dužina te granate otprilike 260 centimetara, da li biste se složili da je to otprilike toliko?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa bi onda dužina koja ostane posle udara bila, recimo, otprilike oko 85 centimetara. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pogledajte sada ovu fotografiju. Imajući u vidu vašu obuku i koliko ste vremena proveli u oružanim snagama, da li možete da procenite koliko je otprilike dugačka ova konkretna granata na ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mislim da je sasvim jasno da ste uspeli da iznesete ono što ste želeli. Mogli bismo sada dalje da računamo ako se 81.4 podeli sa tri da je to ovoliko, pa da onda svedok procenjuje ovo ili ono ili da sve to zajedno zasnujemo na pretpostavci da je to takođe jedna trećina kao i sada, pa da onda saznamo šta zapravo mislimo kada kažemo jedna trećina da li je to deo koji nije oštećen, što je i dalje manje ili više netaknuto ili ... ali sa ove fotografije jasno izgleda da je ovo značajano veća dužina i bez ulaženja u detalje na osnovu kojih počinjemo da nagađamo i pretpostavljamo, i tako

dalje, i tako dalje, da je vaša poenta izneta, sem ako ne dođete do nekih konkretnih dokaza, to jest, da je to izmereno ... ali naravno to je ... pretpostavljam da vi ovo iznosite kao podršku stavu Odbrane i da ako bi to bilo ta granata, da onda iz dva razloga, postoji verovatnoća da to nije kratka granata.

ADVOKAT KEHOE: Za M-63 kalibar 128 milimetara.

SUDIJA ORIE: Da. Tu ste poentu izneli. Ali naravno, tu postoji još mnogo pretpostavki. Nisam siguran ima li sada smisla da to dalje istražujete sa ovim svedokom.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, da li vam je bilo poznato da Hrvatska vojska nije imala višecevne bacače raketa M-77, tipa *Oganj*?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste vi to merili ...

ADVOKAT KEHOE: Ne znam, časni Sude, koliko još dugo želite da idem. Prihvatiću vašu sugestiju, časni Sude i prelazim na novu oblast. Mogu li ...

SUDIJA ORIE: Rekao sam da na osnovu fotografija ne može da se donese zaključak da je to sigurno ista granata, ali ne znam da li možete da iznesete ikakve dolaze u kasnijoj fazi ... tako da postoji takav lanac zaštite da možemo da pretpostavimo da je ovo ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, kao osoba koja se pojavljuje pred ovim Sudom, mogu da vam kažem da iz izjava Kari Anttila proizilazi da je to granata koju su gospodin Munkelien i gospodin Anttila pokupili 17. avgusta.

SUDIJA ORIE: Da. Da li to osporavate, gospodine Russo? Budimo vrlo praktični.

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ne osporava se da li je to istinito ili ne ... Vi, dakle, ne osporavate da vam je gospodin Anttila rekao da ono što vidimo na ovoj fotografiji jeste projektil pronađen kada je vršena analiza kratera 17. avgusta o kojoj su gospodin Anttila i gospodin Munkelien napisali izveštaj?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, da, mislim da to stoji u dodatnoj izjavi svedoka Anttile.

SUDIJA ORIE: Da, da. To razumem. Naravno, on će doći da svedoči. Ali za sada budimo veoma praktični, da znamo u kojoj to meri još treba da se istražuje. To zavisi od

toga kakav je stav Tužilaštva. I stav je, dakle, da je to ono što vam je gospodina Anttla rekao.

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I vi i očekujete da će on najverovatnije to i da potvrdi kada dođe da svedoči?

TUŽILAC RUSSO: Tako je.

SUDIJA ORIE: Sada je to jasno. To je rešeno. Izneli ste ono što ste želeli. Kao što se vidi ovde na ovoj fotografiji, kako izgleda u poređenju sa veličinom običnih ljudi sa onim što vidimo, ovaj savijeni metal, postoji velika verovatnoća da ovo dolazi od dugačkog, a ne od kratkog projektila i nije u ovom trenutka još ustanovljeno koja je strana imala koju vrstu naoružanja. Iako ste vi u tom smislu vrlo sugestivni, ali ...

ADVOKAT KEHOE: Nisam s tim još završio, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Možemo čuti dokaze o tome u kasnijoj fazi ili ne. U redu. Tako stvari stoje u ovom trenutku.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, sada prelazim na novu temu. Da li želite da sada napravimo pauzu ili da nastavim?

SUDIJA ORIE: Da, bilo bi dobro da napravimo pauzu. Pauza je do 12.50 časova. Da li možete da nam date neke naznake oko ...

ADVOKAT KEHOE: Mislim da ću da iskoristim popodnevno vreme.

SUDIJA ORIE: Molim?

ADVOKAT KEHOE: Verujem da ću da ostanem u okviru datog vremena.

SUDIJA ORIE: A druge strane?

ADVOKAT CAYLEY: Da, časni Sude. Moja procena je sat i po.

SUDIJA ORIE: Sat i po. A vi, gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, zavisi šta će se događati pre mene, međutim od 45 minuta do sat vremena.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Samo da kažem, časni Sude, ozbiljno sumnjam da ću danas da završim sa svedokom.

SUDIJA ORIE: Dobro. Možda bi trebalo da gospodinu Munkelienu damo pauzu. Molim vas da ispratite gospodina Munkeliena iz sudnice. Nastavićemo otprilike za 25 minuta, gospodine Munkelien.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Da, apelujem na strane da budu što je moguće efikasnije, kako u glavnom, tako i u unakrsnom ispitivanju. Na primer, gospodine Kehoe, činjenica je da je ovaj svedok uglavnom bio u sanitetskoj službi, i mislim da je za to moglo da se iskoristi oko 40 do 50, možda 60 sekundi, umesto da se prolazi kroz ovu celu stvar u pet, šest ili sedam minuta. Imamo i druga slična pitanja. Vi tražite da svedok ponovi stvari koje su jasne u njegovoj izjavi, tako da se čak pitam da li biste mogli uopšte da očekujete da bi neko mogao da da neki drugi odgovor. Ako postoje dobri razlozi da verujemo da je on možda pogrešio, onda u redu. Slično tome, kada govorimo o tome šta je sugestivno pitanje, da gospodin Russo nije pitao svedoka da li je analiza kratera isto što i merenje rastojanja od udara do nekog drugog mesta, ne bih pomislio ... uopšte mi ne bi palo napamet da bi to mogla da bude ista stvar. Prema tome, dakle, reći da je to sugestivno pitanje ili ste barem, uložili prigovor da je to bilo sugestivno pitanje, ali mislim da to ne bi imalo nikakvog uticaja na ...

ADVOKAT KEHOE: Moj prigovor, časni Sude, bio je da su se tu stalno ponavljala sugestivna pitanje. Ja sam to neko vreme pustio ali kada je to postala praksa, onda sam uložio prigovor.

SUDIJA ORIE: Dobro. Onda shvatam. Ali onda drugi put uzmite neki jači primer kada ulažete prigovor ...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, uradiću tako.

SUDIJA ORIE: ... a ne ovako slab. Dakle, apelujem na strane da budu što je moguće konciznije u glavnom i unakrsnom ispitivanju. Tako da vas ohrabrujem, gospodine Kehoe u tom smislu...

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...da vidimo ... mislim da vi ... da možete to da uradite i u toku današnjeg dana. Pa, onda ćemo videti da li ste uspeli to da uradite.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sada ćemo napraviti pauzu i nastavljamo u 12.50 časova.

(pauza)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite. Gospodine Russo, nemamo ništa novo u vezi sa udaljenostima na karti? Pretresno veće se iznenadilo, nakon što je izvršilo provere da vi ulažete prigovor zbog relativno malog broja metara.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, samo sam želeo da bude sve jasno. Moj prigovor nije zasnovan na tome da li se ovo zaista uklapa u to rastojanje od 350 metara. Ono što ja pokušavam da izbegnem, jeste situacija gde mi imamo jedan dokaz u kom se navodi da je predložen u skladu sa određenim razmerama, a onda imamo neke druge dokazne predmete sa drugačijom razmerom na sličnoj karti ili na istoj karti, i da onda dođe da rasprave u vezi sa tim kakva je, zapravo, razmera na kojoj karti.

SUDIJA ORIE: Ne brinite u vezi sa tim. Ne brinite o tome. Mojoj pažnji neće umaći nijedna razmera.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite. Da li ostaje prigovor ili ne?

TUŽILAC RUSSO: Povlačimo prigovor.

SUDIJA ORIE: Mislim da su to bili dokazni predmeti Odbrane D81 i D82, ako se ne varam, gospodine sekretare?

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Munkelien, sada se vraćamo na dokazni predmet Tužilaštva broj P60. To je vaša dobrovoljna izjava.

ADVOKAT KEHOE: I ako možemo nakratko da je stavimo na ekran. Pretpostavljam da je to treća stranica. Da, to je to.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovoj izjavi kažete da su granate ispaljene iz pravca severa, severoistoka pod uglom od oko 20 stepeni. Dakle, obavili ste analizu kratera, pogledali ste gde se nalazi udar i zatim ste napravili analizu iz kog je pravca došao. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dozvolite mi da vam pokažem dokument koji nosi oznaku 1D13-0101.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D88, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, gospodine, ja ću vam reći da je ova konkretna karta ...

ADVOKAT KEHOE: Samo ako bismo mogli ... možemo li samo malo da uvećamo? Ne, to je u redu, tako je dobro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nisam siguran da možete da vidite, onda će biti izvan margine. Ova konkretna karta se odnosi na područje gde vi kažete da je došlo do udara, a koordinata je WJ9678. E, sada, s obzirom na ove koordinate tačke udara, rekli ste da je to bilo oko 20 stepeni severno od severoistoka. Na osnovu ove karte, gospodine, da li bi se složili sa mnom da to zalazi u područje Strmice, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ne znate da li je ova granata ispaljena 4. ili 5. avgusta, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Skrećem vam pažnju na sledeće. Dana 5. avgusta snage Republike Srpske Krajine su kontrolisale Strmicu, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To mi nije poznato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vam je poznato da praktično uopšte nije bilo srpskog civilnog stanovništva u Kninu 5. avgusta, jer su oni ili otišli ili su se nalazili u bazi Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali ovo je tačna procena smera iz kog je ispaljena granata, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ponudio bih u spis dokazni predmet Odbrane broj D88. Nisam siguran da li ima prigovora ili ću predložiti ponovo kasnije.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D88 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molio bih da se predoči dnevni izveštaj o situaciji za 5. avgust 1995. godine. To je izveštaj koji nosi oznake od 1D10-0367 do 1D10-0376. Časni Sude, to je izveštaj o situaciji UNCRO-a za 5. avgust 1995. godine. Želim samo da ga označimo, pa da ga predložim za usvajanje u spis.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D89, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da pogledamo 4. stranicu, nosi oznaku 1D10-0370. Ne znam da li je tako lakše da se pronađe nego da tražite 3. stranicu ili ... Molim da se predoči 3. paragraf, gde je unos za 5. avgust u 15.00 časova. Molim da se uveća. Ne, već nagore, nagore. Izvinjavam se. Da, to je to. Zapravo, odlično.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, gospodine Munkelien, možete li ovo da pročitate, tu se kaže oko 5. avgusta ... "Dana 5. avgusta, u 15.00 časova, vojnici Vojske Republike Srpske Krajine - nepoznate snage, viđeni su kako zauzimaju odbrambene položaje u opštem području Strmice" i koordinata je KSJ 0091. "Tenkovi i minobacači su viđeni na istim položajima, Dana 5. avgusta u 18.15 časova ispalili su 12 granata iz artiljerijskog oružja iz Strmice prema Kninu." Dakle, kada ste radili svoje analize, bili ste bili upoznati sa ovim činjenicama iz izveštaja o situaciju Ujedinjenih nacija?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam ranije video ovaj izveštaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zato što niste bili tamo i ...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... i niste se vratili i pročitali ga?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Kada ste obavljali ovu analizu kratera, da li ste znali da su vojnici Vojske Republike Srpske Krajine ispalili 12 granata iz artiljerijskog oružja iz Strmice prema Kninu? I da li znate gde je došlo do udara granata?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali one granate koje ste vi izvadili sa tla došle su iz pravca Strmice, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, oko 20 stepeni, to znači, sever-severoistok. Dakle, prema ovoj karti koju ste vi predočili, to bi trebalo da dolazi iz pravca Strmice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na osnovu svih analiza koje ste sproveli, gospodine Munkelien, vama nije poznato ko je, zapravo, otvorio paljbu iz ovog ...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... naoružanja?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nismo znali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada je predstavljena ova informacija, mislim da ste nam rekli ranije, da je prenetu pukovniku Hjertnesu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Kao što sam rekao, mi smo podnosili izveštaje štabu, ne pukovniku, već štabu. Osim u posebnim prilikama kada bi on izdao određeno naređenje, onda bismo referisali direktno, a ne štabu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada je reč o ovoj konkretnoj tački ... ako može da se malo podigne ... dakle, privremenoj proceni, u osnovi privremene procene ... i ne mogu sad tačno da citiram ... ali kaže se da je došlo do koncentrisane paljbe na vojne ciljeve. To je ono što je privremena procena, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, informacije koje ste preneli do linije pukovniku Hjertnesa a zatim i drugima, bile su ugrađene u taj izveštaj koji je poslat Ujedinjenim nacijama, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, mislim da smo o tome izvestili i kao što ste mogli da vidite u izveštajima, bile su izbačene neke manje stvari, i onda je takav poseban izveštaj prenet dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A onda je to bilo ... bili ste svesni ... dozvolite mi da vam predočim dokument koji nosi oznake od 1D10-0239 do 1D10-0248. Ovo je izveštaj Generalnog sekretara u skladu sa rezolucijom broj 1009 Saveta bezbednosti od 23. avgusta 1995.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se ovo označi i usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda se prima u spis.

sekretar: Kao dokazni predmet Odbrane broj D90, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, hvala vam. A da se vratimo na prethodne dokumente, mislim da su to bili dokazni predmeti Odbrane D81 i D82 na koje ste prvobitno uložili prigovor, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Mi smo povukli taj prigovor.

SUDIJA ORIE: Onda se i dokazni predmeti Odbrane D81 i D82 takođe primaju u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo na drugu stranicu ovog dokumenta. I ako pogledamo prvu rečenicu u 5. paragrafu, vidimo da piše: "Dana 4. avgusta 1995. godine, Hrvatska vojska pokrenula je napad na Sektor Sever i Sektor Jug, i Knin je pao 5. avgusta, nakon koncentrisanog granatiranja." Da li ste bili upoznati sa ovim izveštajem, gospodine Munkelien?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, sada ga vidim prvi put.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ikada videli izveštaj koji je objavljen u Ujedinjenim nacijama, bilo preko Generalnog sekretara ili bilo koga drugog ko je konkretno kritikovao ... ili samo da se ograničimo na Generalnog sekretara, u kom se konkretno kritikuje Hrvatska vojska zbog neselektivnog granatiranja Knina 4. i 5. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da li biste mogli da ponovite: jesam li ikada video bilo koji dokument ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Bilo koji izveštaj upućen Generalnom sekretaru, bilo kom mediju ... bilo koji izveštaj generalnog sekretara Savetu bezbednosti, hajde da krenemo sa tim, da je izjavio da je Hrvatska vojska otvorila neselektivnu paljbu 4. avgusta ... neselektivnu artiljerijsku vatru 4. i 5. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne sećam se bilo čega u vezi sa tim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi tvrdite da privremena procena nije bila tačna. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Šta hoćete da kažete?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da se vratimo na tu privremenu procenu. Možda je lakše da se pogleda dokument i sad gledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P64.

ADVOKAT KEHOE: To je ta privremena procena koja je usvojena u spis. Zamolio bih da se malo podigne ... izvinjavam se.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

ADVOKAT KEHOE: Možemo li još malo da pomerimo. Dobro je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U 2. paragrafu kaže se: "Generalno uzev, granatiranje je koncentrisano na vojne ciljeve. Štete koja je prouzrokovana granatiranjem civilnih objekata ograničena je na neposrednu blizinu vojnih ciljeva. Samo nekoliko, tri do pet udara, uočeno je u drugim urbanim područjima." U prvom paragrafu navodi se da je izveštaj zasnovan na osnovu procene od oko 70 posto grada Knina i da daje samo kratak pregled situacije. Vaš stav je da ova procena nije tačna, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je tačno. Kasnije se pokazalo da je granatiranje prouzrokovalo veću štetu, a to smo ustanovili 17. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, da se pozabavimo tim. I da pogledamo 41. paragraf vaše izjave.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ta izjava je dokazni predmet Tužilaštva broj P61. Gospodine, u svojoj izjavi pominjete nekoliko događaja. Ako pogledate 41. paragraf svoje izjave, prvo što kažete jeste da je ova procena netačna, i kažete sledeće: "Dana 19. avgusta ..." to je oko polovine 41. paragrafa: "primera radi, patrole koje su se koncentrisale na severozapadni deo grada Knina videle su šest kuća uništenih u granatiranju". Dakle, sada da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P67, kojim ste se vi poslužili kako biste izneli ovu procenu, i da pogledamo šta se dogodilo tog konkretnog dana. Dana 19. avgusta, u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P67, u paragraf B, gde vi izveštavate da je šest kuća uništeno usled granatiranja...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... vi čak niste ni bili u toj patroli, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: O kom paragrafu sada govorite?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine. Sada ću da vam pokažem. U vašem 31. paragrafu kažete: "Patrole koja su obavljene posle tog datuma pokazale su da su ranije procene bile nepotpune. Periodični izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija od 27. avgusta potvrđuje da sadrži detalje oštećenja prouzrokovanih granatiranjem a što je uočeno tokom patroliranja. "Dana 19. avgusta, primera radi, patrole koje su se koncentrisale na severozapadni deo grada Knina videle su šest kuća uništenih u granatiranju." E sad, vraćam se unazad na vaš dokument od 27. avgusta koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P67, i ja bih zamolio da pogledamo unos za 19. avgust u kom se pominje šest kuća koje su uništene granatama, a navode se i imena lica koja su patrolirala, a vi niste jedan od njih, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ali ovde se ne vidi da je poslednja patrola bila 12. avgusta, tako da ...ako ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas, ako biste samo mogli da odgovorite na moje pitanje. Ono što vi ističete u svojoj izjavi jeste ovaj unos od 19. avgusta, kada je uništeno šest kuća usled granatiranja, i vi ste se tim unosom poslužili kako biste izneli tvrdnju da je privremena procena netačna, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. I koliko je meni poznato, ili sam ja patrolirao tog dana, ili sam ja ona osoba koja je dobila izveštaj patrole i preneo ga dalje, kao što se to vidi ovde.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovde ispod ovog unosa naveden je spisak osoba koje su bile u patroli, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, ali vidite da ispod tačke C piše da je istog dana tim primetio i sledeće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ovde je spisak ljudi koji su išli u patrolu. Vi niste na tom spisku, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam, to je tačno. Ali ono što ja kažem jeste da je možda ranije tokom dana bila još jedna patrola u kojoj ja jesam bio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ova konkretna patrola kaže da je uništeno šest kuća...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... i nema koordinata za ove konkretne kuće kako bi se utvrdilo da li su se nalazile u neposrednoj blizini vojnih ciljeva, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne. Koordinate se ne navode. Samo je rečeno da je uništeno šest kuća u severozapadnom delu grada Knina, da su 94 kuće lakše oštećene i opljačkane, a šest kuća je uništeno granatiranjem ili požarom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ova informacija je zatim preneti lancem komande da su procene, izvinite, procena da granatiranje, u nedostatku boljeg termina, nije bilo nasumično i pravilno. Da li je to tačno?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor na opis onoga što stoji u izveštaju.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, povlačim pitanje i idem dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo na vaš sledeći unos. Vraćamo se na vašu izjavu iz 2008. godine i molim vas da pogledate unos koji počinje: "Sledećeg dana ... " a to je isto u 41. paragrafu.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Piše: "Sledećeg dana, 20. avgusta u jugozapadnom delu Knina 16 kuća je sasvim uništeno a još 16 je delimično uništeno granatiranjem." A ako ponovo pogledamo unos u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P67 ... da li vidite taj unos, gospodine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, za 20. avgust.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I vaše ime ponovo se ne nalazi među osobama koje su bile u patroli?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ukoliko biste mogli malo da spustite dokument, tako da mogu da vidim ostatak ...

ADVOKAT KEHOE: Ako biste mogli to da spustite sasvim do kraja.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. To je tačno. Moje ime se ne nalazi na ovom spisku, ali to znači da sam bio u nekoj od ranijih patrola pre ove, ili sam bio čovek koji je primio izveštaje direktno radio vezom ili u vidu pismenog izveštaja i sačinio izveštaj višem štabu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I sećate se ovog konkretnog primera kada je sa vama vođen razgovor 9. i 10. januara 2008. godine, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne samo da niste bili u patroli, nego nema ni koordinata za tu lokaciju, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nema. Navodi se opšte područje. Mislim da je to jugozapadno u odnosu na Knin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ne postoje koordinate da se utvrdi da li postoje ili ne postoje vojni ciljevi u tom području?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate, kada je reč o ovim konkretnim unosima, da li su se u ovom području vodile borbe?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne. To ne znam, jer u to vreme nisam bio prisutan na licu mesta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste vi proverili izveštaje Ujedinjenih nacija ili drugu dokumentaciju pre nego što ste izneli ovu tvrdnju u svojoj izjavi iz 2008. godine? Da li ste proverili da li su se vodile borbe na ovim lokacijama?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne. Nisam proverio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo na osnovu činjenica da su kuće oštećene vi ste izveli zaključak ... Izvinite. Dozvolite mi da povučem ovo. Samo na osnovu činjenice da su kuće bile oštećene, jednostavno ste zaključili da je privremena procena Steinara Hjertnesa netačna?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, video sam da neke od tih kuća nisu dodate na spisak, i zato sam rekao da je procena neprecizna kad sam bio tamo u januaru 2008. godine i davao izjavu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kažete da nisu bile na spisku. Zar nije činjenica, gospodine, da je posle privremene procene upućen još jedan izveštaj Ujedinjenim nacijama koji je uputio pukovnik Hjertnes, otprilike nedelju dana kasnije, i on je rekao Tužilaštvu da je zaključak iz tog izveštaja u skladu sa ovom privremenom procenom?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li pitate da li je činjenica da ...

ADVOKAT KEHOE: Da li on za to zna.

SUDIJA ORIE: Da, ali deo vašeg pitanja odnosio se da li je pukovnik Hjertnes rekao nešto Tužilaštvu, i osim ako ne postoji neki razlog da se pretpostavi, kako ovaj svedok može da zna šta je pukovnik Hjertnes rekao je Tužilaštvu?

ADVOKAT KEHOE: Ali on zna neke od stvari koje je pukovnik Hjertnes rekao Tužilaštvu.

SUDIJA ORIE: Ali vaše pitanje je glasilo: "Zar nije činjenica, gospodine, da je posle privremene procene upućen još jedan izveštaj Ujedinjenim nacijama koji je uputio pukovnik Hjertnes, otprilike nedelju dana kasnije, i on je rekao Tužilaštvu da je zaključak iz tog izveštaja u skladu sa ovom privremenom procenom?" Dakle, vi pitate ovog svedoka, bez postavljanja bilo kakve osnove, da li je on saznao šta je pukovnik rekao Tužilaštvu?

ADVOKAT KEHOE: U smislu preciznosti, časni Sude, ovo je bilo strašno pitanje. Postaviću ga ponovo.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da je pukovnik Hjertnes u januaru 2008. godine rekao Tužilaštvu da je postojala i jedna konačna procena, da je to učinjeno nedelju dana kasnije, i da je bila u skladu sa privremenom procenom? Da li ste to znali?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Da li vam je u to vreme rečeno da se priprema konačna ocena? Još govorim o avgustu 1995. godine. Da li vam je rečeno u to vreme da je urađena konačna procena?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Osim dokumenata koje smo videli u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P60, što je vaša izjava, da li ste odložili ... odnosno vaša izjava iz decembra 1995. godine, da li ste podneli bilo koji drugi izveštaj koji konkretno ukazuje da ste vi došli do zaključka da je granatiranje bilo neselektivno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam sastavio nikakve druge izveštaje, koliko mogu da se setim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da promenimo malo temu, gospodine, i želim da pomenem samo nekoliko pitanja. Jedna od stavki koju želim da pomenem je izjava iz 1999. godine ...oprostite.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, moram da vas pitam, rekli ste, i ja vas stvarno sad molim da u potpunosti kontrolišete sve pojedinosti u pitanjima koja postavljate. Pitali ste svedoka: "Osim dokumenata koji smo videli u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P60, da li ste podneli bilo koji drugi izveštaj koji konkretno ukazuje da ste vi došli do zaključka da je granatiranje bilo neselektivno?" Gde mogu to da pronađem u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P60 gde svedok konkretno ukazuje kao svoj zaključak da je granatiranja bilo neselektivno? Ja to ne mogu da vidim u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P60.

ADVOKAT KEHOE: Pa, on to tu i ne kaže, ali ono što sam ja ...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, ali baš zato pošto vi insistirate na preciznosti, onda je vaše pitanje veoma sugestivno, i to je vrsta sugestije bez koje možemo da se snađemo. Hoću da kažem da ono što vi ističete dovoljno je važno i bez toga ...

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi, časni Sude. Reč "neselektivno" se ne koristi doslovno, ali ako se pogleda poslednja rečenica u toj izjavi, a to sam parafrazirao, glasi otprilike ovako: "Preciznost ovog oružja smatra se veoma slabom i iznosi između 300 i 500 metara, u pitanju je vazdušno oružje, i nije namenjeno da se upotrebljava protiv konkretnih ciljeva, i ne treba da se koristiti u onim područjima gde bi moglo da se ugrozi civilno stanovništvo."

SUDIJA ORIE: Da, ali tek treba da se utvrdi da li je ovo bilo područje gde se ugrožavalo civilno stanovništvo i da li je gađan, kako vi kažete, vojni cilj.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: To je bar ono što ste vi nagovestili, kada pominjete tu udaljenost između 300 ili 320 ili 330 metara. Dakle, hajde da vodimo računa kako se izražavamo.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Ukoliko se držimo činjenica, uključujući i doslovni tekst ovog izveštaja, mislim da su ovo vrlo važna pitanja. Ja ne kažem da vi ne treba da nam skrenete pažnju na tako važna pitanja, ali mislim da bi trebalo da budete vrlo precizni kada se izražavate.

ADVOKAT KEHOE: Shvatio sam, časni Sude, i rukovodiću se tim.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokument koji nosi oznake od 1D13-0089 do 1D13-0091.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D91, označen za identifikaciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oprostite, gospodine Munkelien, nemam štampanu verziju ovog dokumenta.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nemam ni ja, ali u redu je, vidim na ekranu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, imam ja štampane primerke ako neka od strana ...

SUDIJA ORIE: Ne znam koliko dugo ćete ispitivati?

ADVOKAT KEHOE: Neće dugo trajati, ali je mnogo lakše za svedoka.

SUDIJA ORIE: Ali vi znate da postoji primerak za svedoka na raspolaganju?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, uz dužno poštovanje, gospodine Russo, budite ljubazni pa dajte primerak svedoku, jer mislim da bi bilo lakše njemu samom.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: I svakako će biti brže, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovaj konkretni dokument je izjava koju ste vi dali predstavnicima Tužilaštva 4. septembra 1999. godine, zar ne, gospodine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ona nosi vaš potpis i vaše inicijale. Konkretno, inicijale na dnu svake stranice i potvrdu na 3. stranici. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nudim ovu izjavu u spis kao dokazni predmet Odbrane broj D91.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D91 prima se u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Munkelien, na 2. stranici ovog dokumenta, bilo je ...

ADVOKAT KEHOE: I ako možemo da okrenemo... da, to je ta stranica. I sad da pređemo na 2. paragraf, koji počinje sa 17. avgustom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U poslednjoj rečenici 2. paragrafa kažete: "Ne znam da li je gospodin Anttila završio procenu štete zgrada u Kninu. " Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Anttila je bio inženjerac, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Bio je ... kao što sam rekao, ja sam bio u medicinskoj službi, on je bio iz inženjerije pri vojsci, nije on lično bio inženjer, ali bio je iz inženjerinskog korpusa Vojske Finske.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je imao zadatak da proceni štetu na zgradama u Kninu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: On je mogao da dobije taj zadatak kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija ili je mogao biti odabran ... kao što je i svako drugi od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija mogao je da bude odabran za taj zadatak.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ali vi ne znate da li je on to završio?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ali sad vidim u jednom od dokumenata, onom jednom velikom, koji ste mi ranije pokazali, da počinje sa Šibenikom, i znam da je on završio ceo Sektor Jug u vezi sa ovim štetama na zgradama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, to nisu dva izveštaja, to je jedna te ista stvar?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mislim da je to jedna te ista stvar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Da sada malo promenimo tempo, da govorimo o nečemu o čemu niste govorili u glavnom ispitivanju a nalazi se u vašoj izjavi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se prevodiocima, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U svojoj izjavi iz 2008. godine, gospodine, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P61, kada govorite o paljevinama i pljački, na dnu te ... poslednji paragraf... 37. paragraf, koji će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P60 ili dokazni predmet Tužilaštva broj P61, izvinite, P61.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da malo povećate 37. paragraf, jer ćemo o njemu da razgovaramo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovih poslednjih par rečenica iz tog paragrafa, gospodine Munkelien, glasi ovako: "Zbog načina na koji je oštećena imovina, ja sam stekao utisak da je kod ljudi koji su nanosili tu štetu postojao element osvete. To je, takođe, bilo i mišljenje nekih srpskih civila koje sam sreo." E, recite mi tome, gospodine, o ovom elementu osvete. Kakva je to šteta koja je navodila ljude koji su se vraćali na osvetu?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ako ste ...

TUŽILAC RUSSO: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor na formu pitanja. Pitanje je glasilo: "Ljudi koji se vraćaju zbog osvete ..." Mislim da nije korektno prepričano ono što je rekao svedok. Svedok je govorio uopšteno o šteti, nije rekao da su se ljudi vraćali.

ADVOKAT KEHOE: Pa, rečeno je da su se Hrvati vraćali u to područje ...

SUDIJA ORIE: Možda je najbolje da se tačno koriste reči svedoka.

ADVOKAT KEHOE: U redu. Ako možemo da predemo na ovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta ste mislili da kažete sa te dve rečenice?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mislio sam da kažem da je pljačke definitivno bilo, da je trajala sve vreme. Počnimo od prstenja, zlata, ako su imali i novca, što se pljačkalo na početku. Zatim su se vraćali i uzimali stvari iz kuća, kao, na primer, nameštaj i na kraju, kao što sam rekao, uzimali su čak i vrata, prozore, dovratke. Izgledalo je kao da niko nikada ne sme da se vrati da stanuje u tim kućama. Tu mislim na taj deo stanovništva koji je tu ranije živeo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada koristite reč "osveta" u svojoj izjavi, da li vam je poznato šta se desilo hrvatskom stanovništvu između 1991. i 1995. godine u Krajini?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Svakako sam znao da ni jedna strana nije bez krivice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovi ljudi koji ... kada koristite reč "osveta", da li koristite tu reč znajući šta se desilo Hrvatima od 1991. do 1995. godine?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam koristio tu reč da bih pravio razliku ili nešto slično tome, već sam je koristio kao opis onoga što sam smatrao da se tada dešavalo. Bilo je sasvim jasno da oni nisu želeli da se ljudi vrate u te kuće ponovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada je reč o samoj pljački ...uzgred budi rečeno, napominjete u svojoj izjavi u 34. paragrafu, to je ta ista izjava: "Što se tiče identifikacije vojnika koji su pljačkali o tome kojoj su jedinici pripadali, iako mogu da kažem da sam video hrvatske vojnike kako pljačkaju, video sam i one hrvatske vojnike koji su imali obeležja Četvrte gardijske brigade na ruci, ali ne mogu da se setim da sam video pripadnike Četvrte gardijske brigade kako pljačkaju." O kom vremenskom okviru govori ovaj paragraf?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne mogu toga da se setim ali znam da sam tamo bio od 14. avgusta do 1. decembra. Dakle, za vreme tog perioda, znači zahvata i oktobar i novembar, međutim, sa smanjenom učestalošću.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je bilo poznato gde se borila Četvrta gardijska brigada u avgustu i septembru?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne znam gde su se borili. Samo sam video oznake na uniformama vojnika Hrvatske vojske koji su bili tamo u tom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste imali redovne brifinge u Ujedinjenim nacijama, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kad ste tamo stigli znali ste da su se borbe između Hrvatske vojske i Srba, bez obzira da li su to bili krajiški Srbi ili bosanski Srbi, odvijale na bosansko-hrvatskoj granici. [u transkriptu piše "nisu se odvijale"]

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Znao sam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to se, takođe, odvijalo kada ste vi tamo došli 14. avgusta, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste, naravno, znali sa redovnih sastanka, da se redovni vojnici Hrvatske vojske tamo bore?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da. Oni su se tamo borili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I te su se borbe nastavile gotovo čitavog vašeg službovanja u Sektoru Jug, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se što prekidam, ali mislim da je u transkript ušlo netačno pitanje. Na 108. stranici, u 19. redu stoji da se borbe nisu odvijale na bosansko-hrvatskoj granici.

SUDIJA ORIE: Pa, to je očigledno greška.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na pitanje pljačke.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D91. Dakle, na poslednji paragraf ovog dokaznog predmeta koji počinje rečima: "Konkretno, sećam se ..."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se kaže: "Konkretno, sećam se jednog incidenta kada sam bio u patroli u dolini Plavno zajedno sa još jednim oficirom, ne sećam se njegovog imena. To je bilo krajem avgusta, početkom septembra 1995. godine. Sa nama je bila i jedna Srпкиnja kao naša prevoditeljka. Kada smo se kretali jednim malim putem i ulazili u jedan od zaseoka, primetili smo nekoliko vojnih vozila, kamiona i kombija na putu i nekoliko vojnika Hrvatske vojske kako ulaze i izlaze iz kuća. Ostavili smo našu prevoditeljku u kolima i prišli vojnicima. To su definitivno bili hrvatski vojnici. Nosili su vojne uniforme i oružje, objasnili smo im da smo pokušavali da pomognemo ljudima i da oni ne bi trebalo da budu tamo i zamolio sam ih da ne čine te stvari ", piše "worth" ali verujem da se misli na "worse", "da ne pogoršavaju stvari". "To je bila veoma teška situacija. Nismo bili naoružani. Primetio sam da je bilo neke elektronske opreme u automobilima. Dakle, ti vojnici su definitivno pljačkali. Nakon što smo razgovarali sa njima, oni su otišli. Otišli smo da razgovaramo sa lokalnim Srbima. Tamo su ostale samo tri starije osobe. Oni su nam rekli da su pljačkaši dolazili u područje veoma često. Kako sam shvatio, toga dana pljačkaši nisu došli do tih Srba. Ti vojnici su opljačkali napuštene kuće." Gospodine Munkelien, želim da vam skrenem pažnju na rečenicu "Nakon što smo razgovarali sa njima, oni su otišli." Znači, vi ste razgovarali sa tim ljudima u uniformama i rekli ste im da oni to ne rade i oni su otišli, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Otišli su.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nisu vam rekli da imaju naređenja da to rade, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisu nam rekli da imaju naređenja. Mislim da je to bila jedna privatna inicijativa?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, privatna inicijativa. Znači, oni su to radili na svoju ruku?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, ali su još uvek bili u uniformama i još uvek koristili vojno oružje i vojna vozila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nikad vam niko nije rekao da im je neko dao dozvolu da to rade, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, trenutak jedan. Gospodine, vi kažete da je to po vašem mišljenju bila privatna inicijativa. Na čemu ste zasnovali to svoje mišljenje?

SVEDOK MUNKELIEN: Ne mislim da je postojalo neko naređenje da se ide u pljačku.

SUDIJA ORIE: Da, to je jasno. Ali to su samo dve suprotne tačke jedne dugačke kontinuirane skale – od privatne inicijative do sveukupnog naređenja sa vrha. Jedan ekstrem i drugi ekstrem.

SVEDOK MUNKELIEN: Da.

SUDIJA ORIE: Na čemu je to bilo zasnovano ili je to samo utisak da ste videli nekoliko ljudi koji nisu ni na koji način bili organizovani da ulaze u kuće i da ste na osnovu toga stekli utisak i rekli: "Ja mislim da je to bila privatna inicijativa"?

SVEDOK MUNKELIEN: Ne, ali s obzirom da su tako lako odustali kada su nenaoružani vojni posmatrači Ujedinjenih nacija razgovarali sa njima, mislim da su zaista mislili – u redu, mi smo na pogrešnom mestu.

SUDIJA ORIE: Znači, to je vaš zaključak na osnovu onoga što su vam oni rekli?

SVEDOK MUNKELIEN: Tako je.

SUDIJA ORIE: I na osnovu onoga što ste vi njima rekli?

SVEDOK MUNKELIEN: Tako je.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, želim da se vratim na neke od dokumenata koje su primljeni u spis u toku izvođenja dokaza Tužilaštva o slučajevima paljevina i oštećenja na kućama, i verujem šta smo razgovarali o tome ... imajte sa mnom strpljenja na trenutak ... to je dokazni predmet Tužilaštva broj P66.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se prikaže na ekranu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo je dokument za koji ste rekli da ga je pripremio Kari Anttila, je li tako?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I da li ste nam rekli...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P65.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da je ovo tip obrasca koji je korišćen, između ostalog ... u stvari, da li je to bio jedini tip obrasca koji se koristio za sastavljanje ovog dokumenta?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: To je bio jedan od obrazaca, i pored toga, bilo je svakodnevnih izveštaja o situaciji, naravno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, dnevni izveštaji o situaciji koje ste vi tada pisali.

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovom konkretnom obrascu, u prvom redu ...

ADVOKAT KEHOE: Molim da se malo uveća prvi red.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... stoji da jeto u dolini Plavno, uključujući i: Joviće, Basinac, Torbice, Grmuša, Stojakoviće i ovo je sačinio Tim Podkonje zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Idemo sad na ovaj dokument i da se vratimo ... želim da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P66. Tu stoji 200 ... odnosno 207 šteta u tim selima. I ako idemo jedan, dva, tri, četiri ... mislim da Tim Podkonje počinje na petoj stranici. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vidim u ovom dokumentu da imamo sela Torbice, Grmuša i Stojakovići. Gde su sela i Jovići i Basinac, B-a-s-i-n-a-c? Možete li da to pogledate, molim vas?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, evo, gledam ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I nema ih tamo?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Pa, ako ... i postoje unosi u ovom dokumentu gde piše da u nekim selima nema nikakvih oštećenja, zar ne? Kao Grmuša i Torbice. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Bar ne postoje podaci, tako ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mislim, ne postoje čak ni neki nazivi za ta dva sela, Jovići i Basinac, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne Možda suviše mala, tako da su dodata susednim selima ili nešto slično.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, sva ova sela koja su ovde Basinac, Torbice ... čitam iz dokaznog predmeta Odbrane broj P65 ... Grmuša i Stojakovići, sve su mala sićušna sela, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako da nisu ni veća ni manja od Jovića ili Basinca?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, a ni ne postoji ništa na sledećoj stranici ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, reklo bi se u ovom trenutku da je dokazni predmet Tužilaštva broj P66 netačan?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne bih rekao to, zato što to ... prema onim informacijama koje su imali, ovo je dovoljno dobro.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Svedok je pitao da li ima nečega na drugoj stranici. Možda ste odgovorili na to pitanje. Naravno, mi to možemo da vidimo.

ADVOKAT KEHOE: Možemo da pogledamo sledeću stranicu. Izvinjavam se, mislim da je svedok pogledao sledeću stranicu i rekao da nema ništa, ali mi naravno možemo da pogledamo ...

SUDIJA ORIE: Ja sam mislio da je on pitao da li ima nešto na sledećoj stranici.

SVEDOK MUNKELIEN: Jesam.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, oprostite. Mislio sam da je rekao ako pogledamo sledeću stranicu ...

SVEDOK MUNKELIEN: Na vrhu stranice opet je dolina Plavno, ali kao što sam rekao, na osnovu informacija koje je imao, on je napravio ovaj spisak. Ako je nešto propustio, onda u redu. To nije na spisku, tako da ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u redu je. Još jedna druga stvar, ovaj dokument sadrži podatke o stanovništvu koje je ostalo u Sektoru Jug i o porušenim kućama nakon *Operacije Oluja*. Da li ste vi znali da ... na primer, na stranici ... jedan, dva, tri ... na četvrtoj stranici, tamo gde počinje Donji Lapac ... Tu znači postoji čitav spisak za Donji Lapac, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste znali da se ovo područje .. dobro, to područje Knina, u svakom slučaju, znali ste da se ovo područje nalazilo u Vojnoj oblasti Split, vi ste to znali, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Nisam znao. Vi mi to kažete, pa sada znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je bilo poznato, na primer, da se Donji Lapac nije nalazio u Vojnoj oblasti Split?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, nisam znao to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Isto tako, ako možete da okrenete ... možda bi najbolje bilo da vam dam broj stranice koji je na dnu, nosi oznaku ERN 0054-8199. Treba nam Otočac. Otočac, takođe nije ... da li ste znali da ni Otočac nije bio u Vojnoj oblasti Split?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pa, vi mi to sada kažete, pa onda znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine ... znači, ne znate?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, rekli ste da je ovaj dokazni predmet Tužilaštva broj P65 onaj tip obrasca koji je korišćen za popis štete na zgradama u kombinaciji sa izveštajima o situaciji, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li znate gde se nalazi bilo koji od ovih dokumenata?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ne, ne znam. Mislim da neki izveštaji o situaciji iz različitih timova postoje, neki ne, koliko sam ranije čitao, jer ovo iz Otočca predato je Sektoru Jug, isto kao i za Donji Lapac, kao za Podkonje ili za Knin, i sve je to ušlo, normalno, kao i izveštaji o situaciji zajedno sa priložima ili nešto slično, i to je onda bila osnova za izveštaj koji sada imate na ekranima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da kada se sastavljaju ovakvi dokumenti, očigledno, važno je da budu tačni koliko je god to moguće, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mi smo očigledno utvrdili u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P65 da najmanje dva sela koja se nalaze u jednom od ovih izveštaja nisu ušla u konačni izveštaj gospodina Anttila je, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I uzgred, ako pogledamo šta je Tužilaštvo dostavilo u ... samo da pronađem pravi broj, da to je dokazni predmet Tužilaštva broj P68, to je rezime. U ovom rezimeu koji je ušao u spis, nalaze se izveštaji o situaciji koji navode kršenja ljudskih prava od avgusta do septembra. Da li je to tačno?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ti izveštaji o situaciji, u stvari, trebalo bi da uključe, kao što više njih i navodi, broj kuća koje su spaljene, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, to bi trebalo da se poklapa s onim što se nalazi u tom izveštaju, jer onda imate izveštaje o situaciji iz različitih timova, onda imate

štab sektora, a zatim se vadi humanitarni deo iz ovih izveštaja, jer je ovo humanitarni izveštaj o situaciji. A onda imate i druge stvari, vojni transport, pokreti trupa kao i sve ono što smo mi u timovima izveštavali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P66 i odemo do poslednje stranice, gospodin Anttila je zaključio da je od 21.744 zgrada, otprilike oko 18.000 bilo delimično ili potpuno oštećeno, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, vidim te cifre. Postoje ukupni brojevi dole, pa ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako je. Dakle, gospodine, moje pitanje glasi: da li znate da je broj kuća koje su oštećene i uništene, a što je navedeno u rezimeu o kršenju ljudskih prava, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P68, iznosio otprilike oko 1.350?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, to je razlika od skoro 15.000 - razlika između izveštaja o situaciji, gde se te informacije nalaze i informacija koje je sastavio gospodin Anttila, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Da, i pretpostavljam da je ovo tačan broj, jer mi smo bili "oči i uši Saveta bezbednosti". Ako je neko bio pouzdan, onda su to vojni posmatrači Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali informacije sadržane u statistici gospodina Anttila nisu sadržane u rezimeu o kršenju ljudskih prava, zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Pretpostavljam da na to ne treba ni da se odgovori.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vaš odgovor je "ne", zar ne?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Mislim da mi sada stavljate reči u usta. Ja nisam rekao ne. Da li možete da ponovite pitanje?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Informacije sadržane u statistici gospodina Anttila, informacije o broju kuća nisu sadržane u izveštajima o situaciju koje su preko vas danas ranije ušle u spis ...

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Ali ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...Izvinite, a u kojima su trebale da se navode brojevi delimično uništenih i uništenih kuća, zar to nije činjenica?

SVEDOK MUNKELIEN – ODGOVOR: Popis koja imamo ovde definitivno sadrži tačne cifre za opljačkane, spaljene, oštećene kuće tokom ovog perioda.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Kada je svedok oklevao da odgovori na vaše pitanje i kad vas je zamolio da ponovite pitanje, postavili ste jedno dosta drugačije pitanje.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vi ste svesni toga. Prvi put ste govorili o izveštajima o situaciji a drugi put o nečem potpuno drugom.

ADVOKAT KEHOE: To je sve isti dokument, časni Sude, to je isti dokument. Rezime o kršenju ljudskih prava u izveštajima o situaciji, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P68. Ti izveštaji o situaciji se isto tako zovu opis kršenja humanitarnog prava, ali je sve to isti taj dokument koji je Tužilaštvo uvrstilo u spis.

SUDIJA ORIE: Ali vaše prvo pitanje je bilo: "Ali informacije sadržane u statistici gospodina Anttile nisu sadržane u rezimeu o kršenju ljudskih prava, zar ne?"

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Šta je onda taj rezime?

ADVOKAT KEHOE: To su izveštaji o situaciji. To je ono što je Tužilaštvo stavilo, čemu sam se ja usprotivio, što su izveštaji o situaciji izvađeni i jednostavno stavljeni u ovaj rezime.

SUDIJA ORIE: Pa, onda je ovo pitanje sasvim zbunjujuće i formulisano sasvim drugačije od onoga što ste kasnije uradili, gde ste konkretno spomenuli izveštaje o situaciji.

ADVOKAT KEHOE: Nastojao sam da razjasnim tačno ono o čemu sam govorio, časni Sude, jer je dokument, za koji se kaže da je rezime, u stvari, rezime izveštaja o situaciji.

SUDIJA ORIE: U redu. Vidim koliko je sati. Već smo premašili vreme. Gospodine Munkelien, još nismo završili sa vašim svedočenjem, kao što znate. Molim vas da se vratite sutra ujutro u 9.00 časova u ovu istu sudnicu. Sada možete da napustite sudnicu, ali prvo moram da vam kažem da ne smete ni sa kim da razgovarate o vašem svedočenju. Ni o onome što ste do sada rekli, ni o onome što ćete tek da kažete. Da li vam je to jasno?

SVEDOK MUNKELIEN: Jeste.

SUDIJA ORIE: Molim vas izađite sa sudskim poslužiteljem.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, iako smo radili šest minuta duže, niste uspeli. Koliko vam je još uvek vremena potrebno?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mogu da završim za 15 do 20 minuta.

SUDIJA ORIE: U redu, 15 do 20 minuta. Dajem vam onda 15 minuta sutra. Gospodine Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, ja ću do sutra da razgovaram sa gospodinom Mikuličićem i da se dogovorimo da ne pokrивamo ista područja, a ako se budu pokrivala ista područja koja sam možda ja pokrивao, onda ih nećemo uzeti u obzir, i zato ćemo pokušati da skratimo potrebno vreme.

SUDIJA ORIE: I ponovo, gospodine Kuzmanoviću ili gospodine Mikuličiću... zaboravio sam ono što ste ranije rekli.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, rekao sam 45 minuta do sat vremena. Neka područja su već pokrivena, razgovaraćemo sa gospodinom Cayleyem i pokušaćemo da smanjimo, tako da mi neće trebati više od pola sata.

SUDIJA ORIE: Da vidimo da li bismo mogli da završimo unakrsno ispitivanje do 10.00 časova. A onda ćemo da vidimo ... Gospodine Russo, da li imate predstavu koliko će vam vremena trebati za dodatno ispitivanje?

TUŽILAC RUSSO: Biću vrlo kratak.

SUDIJA ORIE: Vrlo kratak. Dakle, onda ... ako se potrudimo ...

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam. Rekli ste da završimo do 10.00 časova. Ako gospodin Kehoe uzme 15 minuta, da li to znači da će dva tima Odbrane imati samo 45 minuta zajedno?

SUDIJA ORIE: Tako sam shvatio, ali ...

ADVOKAT CAYLEY: Jer ja sam na početku rekao da će mi trebati sat i po.

SUDIJA ORIE: Tako je.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodin Kuzmanović je rekao pola sata. Ja sam rekao da ću to pokušati da smanjim, ali ne mislim da mogu sat i po da smanjim na 20 minuta.

SUDIJA ORIE: U redu. Ne. Onda sam ja pogrešno shvatio. Da. Dajte da vidimo ... Sigurno ćemo prebaciti i prvu pauzu i to dosta. Što znači da bismo mogli da očekujemo da će sledeći svedok početi negde u vreme druge sednice. Koliko je vremena procenjeno za sledećeg svedoka, ako znate?

TUŽILAC RUSSO: Mislim dva sata, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Samo gledam unapred da li ćemo tokom svih preostalih dana raditi puno radno vreme, jer sam dobio neke informacije koje bi vas mogle ... da će Tužilaštvo možda kasnije ove nedelje ostati bez svedoka.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, postoji mogućnost, u zavisnosti koliko dugo će trajati unakrsno ispitivanje sledećeg svedoka, moglo bi u petak da dođe do praznine.

SUDIJA ORIE: Da, to je jasno. Gospodine Kuzmanoviću, da li imate još nešto?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ne, časni Sude. Hteo sam samo da kažem da sam na početku rekao da će mi biti potrebno 45 minuta do sat vremena, a mislim da mogu da završim za pola sata.

SUDIJA ORIE: Dobro. Pretresno veće želelo bi da dobije vašu novu procenu nakon što o tome porazgovarate međusobno. Sutra, pre nego što počnemo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, samo sam hteo da bude jasno da je naša procena za gospodina Dreyera, našeg sledećeg svedoka, bila dva sata, ali ne verujem da će, zapravo, da traje toliko dugo, tako da mislim da će nam onda nešto malo vremena preostati.

SUDIJA ORIE: Dobro. Da li ostale strane imaju već neku predstavu o tome da li će unakrsno ispitivanje sledećeg svedoka trajati relativno dugo ili relativno kratko?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da ću se malo baviti sa ovim gospodinom. Biće malo, zato što je u pitanju izjava po Pravilu 92ter, on ima tu tri ili četiri izjave, četiri puta je išao u obilasku 4. avgusta. Tu može biti nekih detalja.

SUDIJA ORIE: Da. Šta znači malo?

ADVOKAT KEHOE: Najmanje par sati, rekao bih najmanje. Ne želim da kažem samo dva sata u ovom trenutku. To zavisi od toga kako će stvari ići. Biću vrlo iskren, gospodin Tieger i ja smo razgovarali o tome. Problem sa ovim svedokom je to da on daje neke vrlo uopštene izjave koje sam, iskreno govoreći, pokušao da istražim, ali nisam još uspeo.

SUDIJA ORIE: I to zovete malo. Shvatam.

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Izvinjanjavamo se Pretresnom veću koje zaseda u ovoj sudnici na tome što smo kasnije završili. Mi ćemo sada prekinuti sa radom i nastaviti sutra u 9.00 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 13.58 h

Nastavlja se u sredu, 16. aprila 2008. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje